

ONZE VOGELS

29e JAARGANG No. 8, AUGUSTUS 1968

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331, Schiedam, Telefoon (010) . . . . .

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

2e Secretaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

2e Penningmeester: C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, Telefoon (01640) 6314.

Leden: J. Broekhuizen, Karel Doormanstraat 69, Alphen a.d. Rijn, Telefoon (01720)-3823.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, Telefoon (04709)-1264.

W. G. Oank, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

E. M. Wessels, Meyenhage 87, Rotterdam 23.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom.
Postbus 74, giranr. 1148324, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.30-12.30 uur en 13.30-17.30 uur.
Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bonds-bureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 10,— per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling
Binnenland f 7,50 per jaar
Buitenland f 9,— per jaar
Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

ADVERTENTIES

Voor alle advertenties — ook die van leden en abonnee — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bonds-bureau van de N.B.v.V.
Advertentiekopie en betaling dient uiterlijk de 1e van de maand van verschijning in het bezit te zijn van het Bonds-bureau van de N.B.v.V.
Kleine annonces: Voor leden van de N.B.v.V. en abonnees op „Onze Vogels”, voor advertenties van zuiver particuliere aard als aankoop en verkoop van vogels, kooien, vogelboeken etc. f 2,00 per regel of f 2,50 per advertentie van maximaal 5 regels, mits de tekst duidelijk leesbaar is geschreven of geplikt op een ten name van betrokkene gestelde omslag met de opdruk. Goed voor een kleine advertentie ad f 2,50.

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.
De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.
Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

340

ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

29e jaargang, no. 8, augustus 1968
oplage 42.000 ex.

Redactie: J. Broekhuizen, Karel Doormanstr. 69, Alphen a.d. Rijn, telefoon (01720) 3823. Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, telefoon (030) 761208.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 2 september 1968

INHOUDSOPGAVE

	pag.
De binsenastrild	341
Volière rusthuis „De Goede Ree”, Sommelsdijk	342
Bruinborstrietvink	343
De engelse witte kanarie	344
Prieëlvogels	346
Kleurkanarievererving (7)	348
De gouldamadine	350
Zilverbekjes zijn ideale kweek- vogels	352
Kleurrijke vogels voor grote vollères: toerako's	354
De harzer zangkanarie: fouten	355
Kleurmogelijkheden bij halsband- parkieten	356
Nuttige wenken bij de kanarie- kweek	358
De afrikaanse roodnavellijster	360
Onkruidzaden	361
De roerdomp	361
Geslaagde muskaatvinkenweek	363
De quetzal	364
De grasparkiet en zijn kweek- methoden	365
Tijgervinken	368
Het sluitstuk kanarie-pokken- diftherie	370
Edelzangers	371
Lezers schrijven	373
Ringbestelling	374
De Ielspreeuw	376

Afbeelding voorpagina van Okapia: reuzentoerako, zie pag. 354.

Ussel

De

DE BINSEN- ASTRILD

(Bathilda Ruficauda)

Herkomst: Australië

Foto: P. Ramaeckers

Tot de bekende groep van de Australische Prachtvinken behoort tevens de Binsenastrild of ook wel Biezenastrild genoemd, alhoewel deze laatste naam minder algemeen voorkomt, doch eigenlijk beter is dan het uit het Duits komende „Binsen”, want deze vogels maken zeer graag hun nesten tussen het riet of zoals wij behoren te zeggen, tussen de biezen.

De Binsenastrild is wel de sterkste van de Australische Prachtvinken, hij zit altijd glad in de veren, is immer levendig en heeft zelden of nooit last van darmstoornissen e.d., hetgeen bij de andere prachtvinken nog wel eens voor wil komen. Hij is ook het best tegen de kou gehard en wanneer de winter niet al te onregelmatig is, kan hij dan ook in de buitenvolière blijven, mits hij een goed beschutte plaats kan vinden.

We kunnen van deze vogels niet alles verwachten wat ons zo aantrekt en daarom mag ik wel zeggen dat hij niet de mooiste prachtvink is, alhoewel hij er in zijn groene pakje met zijn gele buik, rode maskes en wit gestipte borst en wangen toch aantrekkelijk uitziet.

De stippen op wangen en borst doet de Amerikanen altijd aan hun Stars and Stripes denken, hetgeen ook de aanleiding is geweest hem daar „Star Finch” te noemen. Als hij in Frankrijk de

charmante naam „Diamant Ruficauda” krijgt, dienen wij hem toch eigenlijk de „BIEZENASTRILD” en de Duitsers dan maar „Binsenastrild” te geven. Het onderkennen van het geslacht is toch niet zo eenvoudig als menigeen wel denkt en om dit te verklaren moet ik even terug in de geschiedenis naar de tijd dat er nog twee duidelijke groeperingen waren. Bij de ene groep had de man een iets groter dof rood masker dan de pop. Bij de andere groep was het geslachtsverschil duidelijker te zien daar de man een duidelijk fel rood masker had, terwijl de pop een zeer klein masker bezat dat tot net om de oogrand liep. Daar deze soorten in de loop van de jaren door elkaar heen gekweekt zijn, zal van beide soorten de oorspronkelijke vorm wel zoek zijn op misschien enkele exemplaren na.

Wij kunnen thans wel aannemen dat de man een groot rood masker en de pop daarentegen een aanmerkelijk kleiner masker heeft. Wel moet er bij aankoop op gelet worden dat de vogels niet gauw op kleur komen en het kan wel een jaar duren eer ze volledig uitgekleurd zijn.

Waarschijnlijk is dit ook een van die redenen dat men denkt dat deze vogels pas in het tweede jaar tot broeden overgaan, doch dit berust op een misverstand. De vogels die men aankoopt zijn vaak jonge vogels en wanneer we hiermede tot broeden

DE BINSENASTRILD

overgaan, worden de eerste legfels onregelmatig en klein die meestal slecht of helemaal niet bebroed worden. Meestal zijn de eieren wel bevrucht, zodat deze onder pleegouders gelegd kunnen worden en dan ook uitkomen.

Wanneer de vogels een jaar zijn, broeden ze goed en brengen legfels van vier tot vijf eieren groot. Het is echter niet gemakkelijk te zien wanneer een legfel begonnen wordt. Het gesleep met strootjes is geen aanwijzing daar ze immers vrij spoedig een nest maken en het kan weken duren voordat ze eieren gaan leggen. Het mannetje zingt ook het gehele jaar door en danst zelfs het gehele jaar, zodat ook dit geen aanwijzing is dat de broedperiode begint.

De balts is evenals bij vele andere soorten. Hierbij maakt de man op en neer dansende bewegingen en heeft daarbij een strootje in zijn snavel. Wanneer de pop van zijn attenties gediend is, buigt zij zich voorover en trilt met haar staart, waarna de paring plaats vindt.

Wanneer een paartje eieren heeft zijn ze aanmerkelijk onrustiger en verlaten gauw het nest, zodat hier een aanwijzing in gevonden kan worden dat

er eieren zijn en de broedperiode aanbreekt. Hoewel het onrustige broeders zijn, keert de pop altijd weer zeer spoedig op het nest terug.

Als ze in de buitenvolière gehouden worden geven ze de voorkeur aan nestbouw in het struikgewas. Kweken we ze echter in een kooi of vitrine dan nemen ze genoeg met een normaal gesloten nestkastje.

De broedtijd duurt dertien dagen en de jongen groeien zeer vlug. Na een dag of achttien verlaten ze het nest en het zijn dan zeer mooi glad uitzijende vogels die evenals hun ouders onrustig zijn en dit wil nog wel eens narigheid geven zoals doodvliegen tegen het gaas of verdrinken in een te diepe waterbak.

De jongen zijn spoedig zelfstandig, hetgeen wel begrijpelijk is daar ze na een week uitgevlogen te zijn reeds beginnen te eten.

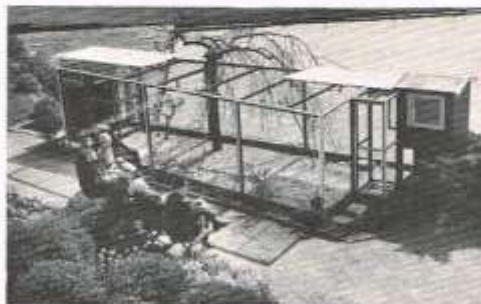
Wat de voeding betreft zijn ze weinig eisend. Ze geven echter wel de voorkeur aan trosgierst, gras en onkruidzaden en levendvoer van allerlei soort. Vooral bij het kweken met jonge vogels en dit geldt niet alleen voor de Biezenastrild, verdient het aanbeveling levertraan aan het voer toe te voegen en grit dient ook altijd aanwezig te zijn.

Volière bij het rusthuis „De Goede Ree” te Sommelsdijk

Het rusthuis „De Goede Ree” te Sommelsdijk is kortgeleden met een nieuwe bewoner ook een prachtige volière met kleurige inhoud rijker geworden. Op 16 maart toen dhr. M. Langbroek uit Middelharnis in het rusthuis zijn intrek nam had hij zijn prachtige volière al aan het Bestuur aangeboden. De gift werd gaarne aanvaard en de toch al unieke tuin heeft er nu een ware attractie bij. Het zijn niet enkel de bejaarden die — getuige de foto — de kleurenpracht van de vogels bewonderen, ook velen uit de gemeente maken een ommetje langs de nieuwe aanwinst. Dankzij de heer Langbroek (op de foto geheel rechts) zijn de vogeltjes- en dank zij de vogeltjes is dhr. Langbroek snel aan de nieuwe omgeving gewend geraakt! De volière die een keurige plaats naast de vijver heeft gekregen wordt "bewoond" door valkparkieten, groene en rode kardinalen, zebravinken, nachtegalen, tijger- en rotsvinken, kwartels,

342

rijstvogels, meerdere soorten merels, wida's enz. enz.

Al met al een prachtige aanwinst voor een tuin die al zo mooi was — maar nu nog mooier is! — dat de oudjes er stellig van overtuigd zijn dat het nergens ter wereld mooier kan zijn.

Ussel

De /

Bruinborst-rietvink

(*Lonchura castan Eothora*)

Er zijn 3 soorten rietvinken, de gele rietvink, de witborstrietvink en de bruinborstrietvink, waarvan de laatste het meest bij de vogelliefhebbers wordt aangetroffen. Zij maken deel uit van de nonnenfamilie, waartoe ook de bekende zwartkop-, driekleur- en witkopnon behoren.

In tegenstelling tot deze nonnen, die in gevangenschap slechts zelden tot broeden komen, zijn bruinborstrietvinken redelijk goede broedvogels,

kiemd zaad en eventueel opfokvoer, dierlijk voedsel nodig. Zijn de vogels niet gewend aan het dierlijk voedsel waarover de kweker kan beschikken, dan bestaat er de kans dat ze niet willen eten, met het risico dat ze het nest in de steek laten.

Als levend voer kunnen naast meelwormen en mierenëitjes ook enchytreeën worden gegeven. Hoewel soms een vrijstaand nest in een struik wordt gebouwd, nestelen ze toch ook vaak in nestkastjes. Als ze een vrijstaand nets bouwen, kan het nodig zijn onder het nest wat gaas ter versteviging aan te brengen.

De 4 tot 6 eitjes worden meestal in hoofdzaak door de pop bebroed en de man gaat dan alleen op het nest als de pop er af is om te eten. Soms

Foto: Wolfgang de Grahi

hetgeen wel blijkt uit het feit dat zij, ondanks het uitvoerverbod in Australië, toch regelmatig te koop zijn. Dit zijn dus vogels, die hier te lande geboren zijn.

Bruinborstrietvinken zijn sterke vogels, die eventueel in een buitenvolière kunnen overwinteren, maar vele kwekers geven er toch de voorkeur aan om ze 's winters in een verwarmde ruimte onder te brengen.

Ze zijn beter geschikt voor een volièrè dan voor een kooi, waarin ze ten gevolge van te weinig bewegingsvrijheid al gauw te vet worden, waardoor het wat lome en saaie vogels worden. In een volièrè echter zijn het levendige vogels.

In de natuur eten ze naast zaden ook insecten, daarom is het goed om bruinborstrietvinken naast een zaadmengsel voor tropische vogels ook regelmatig wat levend voer te geven. Hierdoor zijn ze dan in de broedtijd hieraan gewend, want voor het grootbrengen van de jonge vogels is naast ge-

kwijten de mannen zich echter beter van hun vaderlijke plicht en lossen het popje regelmatig af bij het broeden. Na 13 dagen komen de eitjes uit en de jongen blijven ongeveer 3 weken in het nest, maar zoeken nadat ze zijn uitgevlogen, gedurende enige tijd, 's avonds toch het nest weer op.

Daar bruinborstrietvinken hun jongen meestal voorbeeldig grootbrengen, mits ze maar het juiste voer krijgen, is het gebruik van Japanse meeuwen als pleegouders slechts zelden nodig.

Het geslachtsverschil is zeer moeilijk te zien. Bekijkt u het paartje op de kleurplaat maar eens. De kopkleur van de man is wat meer helder en de tekening op de flanken wat scherper, maar vaak is dat niet of nauwelijks te zien. De meeste zekerheid geeft de zang van de man, deze zang is soms nauwelijks te horen, maar aan de keelbewegingen toch duidelijk te zien. Bastaarden met Japanse meeuwen worden regelmatig gekweekt.

DE ENGELS WITTE KANARIE

Ussel

E. Adema

De kanarie, die is afgebeeld op de kleurenfoto bij dit artikel is een recessief of engels witte.

Engels wit is een soort op zichzelf onder onze kleurkanaries en ik doel hiermede op zijn aparte vererving ten opzichte van onze andere kleuren. De grote tegenhanger van deze kleur is de Duits of dominant witte en hier komt dan ook direct de aparte vererving van Engels wit naar voren.

Duits wit gepaard aan geel geeft al direct witte zonen en dochters, daarnaast ook gelen van beider geslacht, die zulver verervend voor geel zijn en dus geen wit meer vererven; hier spreekt duidelijk de dominantie van Duits wit.

Engels wit gepaard aan geel geeft echter alleen geel, ook weer van beider geslacht en blijkt dus recessief te zijn ten opzichte van het geel; wel zijn deze jonge vogels — zowel mannen als poppen Engels wit verervend of zoals in kwekerstaal gezegd, split voor deze kleur.

Zo is het dan ook mogelijk dat een kruising Duits wit x Engels wit gele jongen geeft naast Duits witte, die dan beide weer split voor Engels wit zijn. Engels wit x Engels wit geeft uitsluitend Engels wit. Alleen door de vererving zal blijken of u met Duits of Engels wit te maken heeft. Buiten deze vererving speelt de aanslag (bij Duits wit) natuurlijk ook een aanwijzing in deze richting.

Ook uiterlijk is er verschil tussen Engels en Duits wit. Zo bezit de Duitse witte altijd aanslag, meer of minder waarneembaar, maar aanwezig.

Engels wit daarentegen bezit geen aanslag. Dit is dan ook de reden dat er wel beweerd wordt, dat een Engels witte steeds het maximum aan kleurpunten dient te behalen, wit is wit. Toch is dit betrekkelijk, daar invloeden van buiten het wit van de vogel zodanig kan beïnvloeden dat er, althans voor het oog, van zuiver wit geen sprake

meer is. Ik denk hierbij aan een vuile vogel waardoor het wit minder wit dan wel grijs gaat worden en zeker in de beoordeling door de keurmeester tot uiting gebracht zal worden. Meer nog dan bij

Engels witte kanarie

verschillende andere soorten is het een eerste vereiste om een witte, Engels of Duits, schoon en rein voor de keurmeester op tafel te brengen.

De

Heren inzenders van deze vogels, besteed hieraan de nodige aandacht. Schone kooien en ruim badwater kunnen in deze veel doen.

Het is de laatste tijd op enkele wedstrijden voorgekomen dat op wedstrijden vogels werden ingezonden als Engels witte.

Ogenscheinlijk mooie exemplaren, zonder enige aanslag in de vleugels. Bij een aandachtige beschouwing zag men echter wel aanslag, zij het over de gehele vogel minimaal aanwezig. Wat bleek het geval te zijn. Door de kruising van Duits wit x ivoor (geen rose ivoor) werd de normale aanslag van de Duits witte zodanig gecamoufleerd dat van een uitgesproken aanslag niet gesproken kon worden. Zoals gezegd, alleen een aandachtige beschouwing van deze vogel en het vergelijken van de huidkleur met een Engels witte bracht hier de ware broeder aan het licht. Het lijkt mij dan ook dienstig kopers van Engels wit op deze verschijning te wijzen en deze vogels aandachtig te bekijken en te vergelijken met de Duits witte. Momenteel is men op de wedstrijden nog nimmer overstroemd met deze toch in wezen prachtige vogels. En een Engels witte, voorgebracht ter wedstrijd, mits niet het wit van buitenaf is bedorven zal in de meeste gevallen hoge ogen werpen. Vanzelfsprekend dienen ook de overige onderdelen van de vogel, zoals bevedering, houding, grootte en conditie in orde te zijn.

Dat in de gepigmenteerde klassen vogels in de

zilvertinten worden gekweekt met de Engelse ondergrond (recessief wit dus) mag als voldoende bekend worden aangemerkt. Bij deze vogels in het zilver dan ook geen enkele vorm van aanslag. Hopelijk zullen we in de toekomst meer van deze mooie vogels op onze wedstrijden zien verschijnen, en dat de prijs van deze vogels daardoor iets zakt en steeds meer liefhebbers er toe zullen overgaan deze kleurvariëteit aan hun hobby toe te voegen.

Opgemerkt dient nog te worden, dat het verschil van Engels wit en Duits wit, voor wat betreft de huidkleur duidelijk te zien is, daar de Engels witte een veel paarsere huidkleur heeft dan de Duits witte, hetgeen reeds bij jonge vogels in het nest duidelijk waarneembaar is.

De bewering, dat Engels witte in de kweek nog al eens teleurstellingen geven voor wat betreft het grootbrengen van hun jongen, moet sterk worden betwijfeld daar ik kwekers ken welke zich met het kweken van Engels witte bezig houden en zeker per koppel evenveel jongen op stok weten te krijgen als dit het geval is met andere kleuren.

Gaarne zag ik, dat de praktische kweker van Engels wit, eventueel de daarmee verrichtte kruisingen met ivoor en de daaruit verkregen uitkomsten eens door middel van dit orgaan aan de onduidelijkheid en onbekendheid onttrekt waardoor een ieder hiervan kennis kan nemen.

BOEKEN NIEUWS

Het **Hans Limberg Verlag** in Aken is bezig met de nieuwe uitgave van het bekende standaardwerk „Prachtfinken”. Dit boek werd een aantal jaren geleden uitgegeven en de belangstelling was toen zo groot, dat het in korte tijd reeds was uitverkocht. Deze herziene uitgave heeft vele aanvullingen en uitbreidingen ondergaan en de gegevens van de laatste jaren zijn er in verwerkt. Deze tweede druk is bewerkt door **Dr. Klaus Immelmann**, **Dr. Joachim Steinbacher** en **Hans E. Wolters**, stuk voor stuk autoriteiten op dit gebied.

Wij noemden hierboven dit boek reeds een standaardwerk en dat is het zeer zeker. De liefhebbers en kwekers van prachtvinken vinden hierin een schat aan gegevens en alle bijzonderheden over hun vogels, zowel over het gedrag en de gewoonten in de natuur als over de mogelijkheden om ze in kooien of voliëre te houden, ze tot broeden te krijgen en de bijzondere eisen welke ze eventueel stellen.

Dit werk wordt in maandelijkse afleveringen uitgebracht in twee delen. Het eerste deel is inmiddels compleet en omvat de astrilden. Deel 2 zal voornamelijk de Australische prachtvinken behandelen.

Een zestigtal astrilden — veelal uit Afrika — worden in deel 1 zeer uitputtend behandeld, zowel de algemeen bekende soorten, zoals tijger-vink en napoleon, maar ok de zeldzame soorten, zoals de leigrijze astrilde en de Shelley's bergastrilde.

Naast een zestal kleurplaten zijn er vele tekeningen en verspreidingskaarten in het boek opgenomen.

Dit boek kunnen wij van harte aanbevelen, het zou bij iedere prachtvinkenliefhebber, die de Duitse taal machtig is, te vinden moeten zijn. De prijs per aflevering (deel 1 omvat 19 afleveringen) bedraagt D.M. 4.80.

Prieeelvogels

Prieeelvogels, die nauw verwant zijn aan de prachtige paradijsvogels, kan men in het wild uitsluitend aantreffen in Australië en op Nieuw-Guinea. Men onderscheidt een kleine twintig soorten en diverse ondersoorten, die in grootte variëren van een lijster tot een kauwtje. In de vogelwereld nemen deze vogels, waarvan sommige mannelijke exemplaren in

M. de Jong

een fraai kostuum zijn gestoken, een zeer bijzondere plaats in. Het zijn namelijk unieke architecten, niet als bouwers van nesten, zoals ten onrechte wel eens wordt beweerd, maar als vervaardigers van „speelplaatsen” en „dansvloertjes,” die zij tevens nog decoreren op een manier, zoals geen enkele vogelsoort dat kan.

Zij gebruiken bepaalde „gereedschappen”, waar ik straks nader op terugkom. Laat ik eerst iets vertellen over de prieeelvogels in het algemeen. Zoals ik reeds schreef, zijn er soorten waarvan de mannetjes in een fantastisch mooi en opvallend kostuum zijn gestoken; toch zijn er ook bij, die bedeed zijn met een uiterst simpel, sober habijt. Alle prieeelvogels staan bekend als uitstekende vliegers, hoewel ze niet dikwijls zeer grote afstanden afleggen. Het zijn echte boomvogels, die alleen in de paartijd op de grond komen om te baltzen. Deze periode kan soms echter wel enige maanden duren, want in de meeste gevallen duurt het een hele tijd eer een vrouwtje is geïmponoerd door de bouwkunst van een „vrijer” en zich gewonnen geeft.

Hun voedsel bestaat voor een groot percentage uit fruit, bessen en dergelijke hoewel op een gegeven moment, vooral in de voortplantingsperiode, ook insecten en grote aantallen weekdiertjes worden geconsumeerd.

De roep van de verschillende prieeelvogels is veelal zeer luid en doordringend, maar ook erg uiteenlopend. Sommige produceren geluiden, die doen denken aan het gekwaak van kikkers, andere uiten piepende en krijsende uithalen of brengen nassale, „snurkende” geluiden voort, die veel weg hebben van het doorzagen van een boomstam! Maar vrijwel alle soorten verstaan de kunst van het imiteren

voortreffelijk, waarbij diverse vogelgeluiden worden nagebootst.

Als de paring heeft plaatsgevonden - ik loop nu even vooruit op het verhaal - zondert het vrouwtje zich af en gaat zich wijden aan de nestbouw. De wieg bevindt zich nu eens dicht bij de „showroom” van het mannetje, soms er honderden meters van verwijderd. Bij sommige soorten bevindt de toekomstige kinderkamer zich tussen het lover van het geboomte op nog geen drie meter boven de grond, bij andere daarentegen moet men deze zoeken in hogere regionen, variërend van tien tot vijftienvijftig meter. Het nest zit steeds goed verborgen tussen het gebladerte, ook wel in takvorken of in bestaande holten. Het wordt gemaakt van dunne takjes en twijgjes, van binnen gestoffeerd met fijner plantaardig materiaal, zoals worteldraadjes, blaadjes, halmpjes en dergelijke. Een voltalig legsel is niet erg groot en bestaat in de meeste gevallen uit

Prieeelvogel

twee of drie eitjes. Sommige soorten prieeelvogels leggen zuiver witte, ongevlekte eieren, andere vuilwitte, crème of grijsachtige, die prachtig gemarmerd, gevlekt of bestippeld zijn of allerlei haaltjes en lijntjes vertonen.

Het broeden komt, voor zover bekend, uitsluitend voor rekening van het vrouwtje, die ook voor de opvoeding van het kroost zorgt.

Laten we nu eens een kijkje nemen bij de bouwende mannetjes. Men kan als het ware drie soorten bouwers onderscheiden en wel: de vervaardigers van alleen maar een „vloertje“, de makers van een soortement „kegel“ of „piramide“ en de bouwers van „laantjes“.

Onder de eerste categorie vallen de soorten, die een soort „piste“ maken op de grond, een plek van één tot anderhalve meter in diameter, die zorgvuldig wordt schoongemaakt. Het „vuilnis“, dat wordt opgepikt, komt als een soort afvalring rond het toernooiveldje te liggen, waar de vogels rond dartelen en baltsen. Het vloertje wordt versierd met bladeren, veelal van één en dezelfde boom; zodra deze verwelkt zijn, worden ze vervangen door verse. Op deze versierde dansvloer vindt ook de paring plaats.

De piramidebouwers maken het liefst gebruik van twee jonge of althans kleine bomen. Rond een der stammetjes worden grote hoeveelheden takken opgestapeld, die vrijwel horizontaal komen te liggen. Soms bedraagt de hoogste meer dan twee meter! Vervolgens wordt een tweede „kegel“ rond het andere stammetje gemaakt. Deze is kleiner dan de eerste en de ruimte er tussen wordt overhuifd met stengels van klimplanten, taai takken en dergelijke. De „muren“ rond deze ontstane ruimte worden versierd met bloemen van orchideeën, varens, stukjes mos en trossen bessen en op deze speelplaats wordt ook weer druk gebalst en gedanst, waarbij de vogels hun fraaiste verenpartijen „showen“. Uiteindelijk vindt ook hier tenslotte de huwelijksvoltrekking plaats. En tenslotte de vervaardigers van „laantjes“. Deze maken eerst eveneens een stukje grond zo goed mogelijk schoon en bedekken het vervolgens met een „mat“ van dunne takjes en twijgjes. Daarna wordt begonnen met het optrekken van het prieel, dat men beter kan betitelen als een soort „oprijlaan“. Er worden namelijk twee rijtjes takken en stijve halmen vrijwel rechtstandig in de grond gezet, die zo goed als parallel lopen. Is dit gereed dan begint de vogel — altijd het mannetje — versieringen te zoeken om het prieel op te smukken. Alles wat blinkt en glinstert wordt benut: veertjes, gekleurde steentjes, glas, slakkehuisjes, lapjes en dergelijke. Ook halen ze — zoals onze eksters wel eens plegen te doen — allerlei sieraden weg uit menselijke nederzettingen: munten, lepeltjes, manchetknopen en ga zo maar door. Het schijnt

dat eens is voorgekomen dat een prieevogel een slaapkamer binnenglipte en een glazen oog wegpikte, dat later door de rechtmatige eigenaar terug is gevonden op de „dansvloer“, want de Australiërs kennen hun Pappenheimers! Sommige soorten „bowerbirds“ — zoals de Australiërs ze noemen — zijn met deze decoratie niet tevreden en gaan hun prieel beschilderen. Ja, u leest het goed: „beschilderen“ U weet uiteraard allen, dat er maar zeer weinig vogels zijn, die gereedschap gebruiken. Zo leeft er op de Galapagos Eilanden een vink, die insecten en dergelijk gespuis uit de boomschors peutert, niet door middel van zijn snavel, want die is veel te kort en te dik, maar met gebruikmaking van een scherp takje of een cactusdoorn, die de vogel in de snab neemt en vervolgens gaat „steken“. In Australië komt een buizerd voor, die de eieren van de casuaris wat lekker vindt. Hij is echter niet bij machte de schaal te breken door middel van snavel of klauwen en neemt daarom een steen in zijn poot en hamert zo het begeerde voorwerp aan diggelen om de inhoud op te slurpen. Zo hebben sommige prieevogels de gewoonte hun „lustoord“ te verven met behulp van een schilderskwast in de vorm van een toef gras, een stukje boombast, of een bosje bladeren, dat zij dopen in een mengsel van houtskool of andere verfstof, vermengd met speeksel. Ook wordt wel zeer sappig, helder gekleurd vruchtvlees gebruikt of fijn gemaakt gras en speeksel. De paring van de „laanbouwers“ vindt doorgaans plaats in de eigenlijke laan, iets wat op de gevoelige plaat is vastgelegd door de Australische prieevogelkenner Norman Chaffer. Ik kan u weinig vertellen over het leven van deze interessante vogels in gevangenschap. Slechts uiterst zelden worden ze ingevoerd, daar in hun vaderland veelal een uitvoerverbod van kracht is. Rutgers vermeldt in zijn *Encyclopedie*: „Evenals de paradijsvogels moeten de prieevogels in de ruime, dicht beplante voliëres worden ondergebracht die met een nachtverblijf verbonden zijn, want ze mogen niet aan kou worden blootgesteld. Hoewel de mannetjes elkaar niet verdragen kunnen, tonen ze zich tegenover andere, kleinere vogels meestal verdraagzaam. Wil men proberen broedresultaten van een paartje te verkrijgen, dan moet het een voliëre voor zichzelf ter beschikking hebben.“

□

KLEUR-KANARIE

Vererving

H. J. Veerkamp

Ussel

De passepartoutman en de crossing-over.

De passe-partoutman geeft ons een goede kijk op de hercombinatie van factoren. Bij gebruik van twee recessieve kleuren, agaat en bruin ten opzichte van groen, worden er toch groene vogels geboren. Twee lagere kleuren geven toch een hogere kleur. Hoe is dit mogelijk?

Aan de hand van onderstaand schema zal ik proberen u hiervan een uitleg te geven.

Agaatman x bruine pop.

$$\frac{(x)z^+ rb}{(x)z^+ rb} \times \frac{(x)z^- rb^+}{(y)} = 50\%$$

$$\frac{(x)z^+ rb}{(x)z^- rb^+ \text{ bruin}} \text{ agaat} \text{ groen, } 50\% \frac{(x)z^+ rb}{(y)} \text{ agaat.}$$

Dat de dochters agaat zijn is heel begrijpelijk, bezit van $z^+ rb$, de factoren van de vader. Bij de zonen zien we dat zij op het ene chromosoom $z^+ rb$ agaat en op het andere $z^- rb^+$ bruin. Elk chromosoom bezit één dominante factor, tezamen twee dominante factoren z^+ en rb^+

En juist die twee bepalen het phänotype, $z^+ rb^+$ is immers groen.

De kleurbepalende factoren behoeven niet speciaal op één chromosoom te liggen om een kleur te tonen. Dominante factoren bepalen immer de totaliteit van 'n kleur. In dit geval zien we, ondanks de beide ouders niet de groene kleur bezitten, toch een groene vogel verschijnen. In kwekersterminologie zegt men meestal, agaat en bruin zijn gelijkwaardig tegenover elkaar. In zekere zin is dit wel zo. Maar, waarmee wij in feite te maken hebben is, dat er een hercombinatie van factoren plaats heeft gevonden. Dit komt in de kleurkanariëkweek vrij regelmatig voor. Het product van een hercombinatie van factoren wordt wel genoemd een recombinant. Als we de formule van de zonen bekijken dan kunnen we de aanleg voor isabel ontdekken. Op het ene chromosoom ligt z en op het andere rb , gezamenlijk vormen zij $z rb$ isabel.

De positie der factoren kan veranderen en veranderingen hebben gevolgen. In ons geval kan een verandering in de factorenpositie een andere kleur teweeg brengen. Een verandering van fac-

De

torenpositie kan alleen plaats vinden als de koppeling der factoren wordt verbroken.

De factorenkoppeling kan alleen verbroken worden als er een breuk in de chromosomen ontstaat. De chromosoombreuken groeien echter weer aan elkaar, meestal de verkeerde. Het gevolg hiervan is, dat de positie der factoren is veranderd, daar door liggen de factoren anders gekoppeld als normaal. We kunnen ook zeggen dat er een wisseling van factoren plaats heeft gevonden. Zo'n wisseling van factoren, **crossing-over**, vindt niet regelmatig plaats, in wezen is het een uitzondering dat het gebeurd.

Nu zullen we de groene passe-partoutman paren aan een bruine pop en de resultaten hiervan nader bekijken. Eerst het schema zonder crossing-over, daarna met de crossing-over.

Groene p.p.man x bruine pop.

$$\frac{1(x)z^+ rb}{2(x)z^- rb^+} \times \frac{3(x)z^- rb^+}{4(y)} =$$

$$25\% \frac{1(x)z^+ rb}{3(x)z^- rb^+} \text{ groen/p.p. } 25\% \frac{2(x)z^- rb^+}{3(x)z^- rb^+} \text{ bruin,}$$

$$25\% \frac{1(x)z^+ rb}{4(y)} \text{ agaat, } 25\% \frac{2(x)z^- rb^+}{4(y)} \text{ bruin.}$$

De dochters (1-4 en 2-4) kregen de factoren voor agaats of bruin. De zonen, (1-3) is gelijk aan de vader, hij toont hetzelfde factoren bezit, (2-3) is een homozygote bruine, bezit op beide chromosomen dezelfde factoren.

Vindt er nu crossing-over plaats, dan worden er 4 inplaats van 2 gameten gevormd.

Door het verwisselen van plaats krijgen we nu een andere factorenpositie, z^+ wisselt met z . We hebben dan $z^+ rb^+$ groen en $z^- rb$ isabel, naast de reeds aanwezige posities $z^+ rb$ agaats en $z^- rb^+$ bruin.

De gameetvorming na crossing-over

mangameten	popgameten
$\frac{1(x)z^+ rb}{2(x)z^- rb^+}$ agaats	$\frac{5(x)z^- rb^+}{6(y)}$ bruin
$\frac{2(x)z^- rb^+}{3(x)z^+ rb^+}$ bruin	$\frac{6(y)}{6(y)}$
$\frac{3(x)z^+ rb^+}{4(x)z^- rb}$ groen	
$\frac{4(x)z^- rb}{5(x)z^+ rb}$ isabel	

Combinaties van gameten

Zonen

$$\frac{1(x)z^+ rb}{5(x)z^- rb^+} \text{ groen/p.p.}$$

$$\frac{2(x)z^- rb^+}{5(x)z^- rb^+} \text{ bruin}$$

$$\frac{3(x)z^+ rb^+}{5(x)z^- rb^+} \text{ groen/bruin}$$

$$\frac{4(x)z^- rb}{5(x)z^- rb^+} \text{ bruin/isabel}$$

Dochters

$$\frac{1(x)z^+ rb}{6(y)} \text{ agaats}$$

$$\frac{2(x)z^- rb^+}{6(y)} \text{ bruin}$$

$$\frac{3(x)z^+ rb}{6(y)} \text{ groen}$$

$$\frac{4(x)z^- rb}{6(y)} \text{ isabel}$$

In de klassieke serie kennen we nog een passe-partoutman. Dit zijn de zoons die geboren worden uit groen x isabel of omgekeerd.

Groene man x isabelpop

$$\frac{(x)z^+ rb^+}{(x)z^+ rb^+} \times \frac{(x)z^- rb}{(y)} =$$

$$50\% \frac{(x)z^+ rb^+}{(x)z^- rb} \text{ groen/isabel, } 50\% \frac{(x)z^+ rb^+}{(y)} \text{ groen.}$$

De formule van de zonen geeft te zien de aanwezigheid van groen $z^+ rb^+$ en $z^- rb$ isabel. Door een chromosoombreuk kan de koppeling tussen de factoren worden verbroken. De mogelijkheid is dan aanwezig dat de factoren wisselen van plaats, rb^+ wisselt met rb . De koppeling is dan $z^+ rb$ agaats en $z^- rb^+$ bruin.

Als laatste dit. Crossing-over kan zich voordoen bij elk chromosomenpaar waarop zich meerdere, dus gekoppelde, factoren liggen.

Zo zal een crossing-over ook plaats kunnen vinden bij een gelijk factorenbezit. We zullen hiervan dan niets merken. Alleen dan kunnen we crossing-over vaststellen als er een verschil in factoren aanwezig is. We zullen dit gaan zien bij het bespreken van de pastelkanaries. Bij deze kleurkanarie komt het crossing-overproces veelvuldig ter sprake. Volgende maand zullen we hiermee een aanvang maken.

De gouldamadine

Samenstelling en vererving van de kleur

W. Beckmann

DE MANNELIJKE LICHAAMSBEVEDERING. De purper borstvlak.

Indien we een purper of violette kleurstof in deze veervelden verwachten, zullen we vergeefs zoeken, daar deze niet aanwezig is. De enige kleurstof in de bevedering van dit veerveld aanwezig is het roodbruine phaeomelanine en gecombineerd met het Tyndall-effect (de blauwstructuur) geeft dit de purper kleur.

In fig. 5 ziet U een veertje van de mannelijke borstvlak getekend.

Ook hier ziet U weer dat de toppen van de baarden geen haakjes bezitten, deze haakjesloze einden zijn 3 mm lang bij de man, de kleur daarvan is violetachtig purper en wordt naar de basis van de baard toe steeds donkerder van kleur.

Drie millimeter vanaf de top van de baard begint de vorming van de haakjes, welke roodbruin van kleur zijn (phaeomelanine). Hoewel de violetachtige baardtoppen kleurbepalend zijn, vormen de roodbruine haakjes als het ware een bruine ondergrond, die de violetachtige kleur enigszins beïnvloed en zo, hetzij in beperkte mate medewerken aan de vorming van de totaalkleur van dit veerveld.

Fig. 5a toont U een doorsnede van zo'n haakjesloze baardtop. De gang van zaken is nu als het volgt. Het daglicht valt op de buitenkant van de baard, dringt door de kleurloze cortex heen; daarna door de daaronder liggende kleurloze zone (bewolkte zone), daarna op de kern, waarin zich roodbruine phaeomelaninekorrels bevinden. Niet alle lichtstralen vallen echter op deze kern. In de bewolkte zone bevinden zich uiterst kleine gaatjes, corresponderend met de golfen van

de blauwe lichtstralen. Het resultaat daarvan is dat de blauwe lichtstralen uit het daglicht niet op de kern vallen, maar door deze uiterst kleine gaatjes worden verspreid en weer naar buiten treden. Deze naar buitentredende lichtstralen nemen wij als blauw waar. Van de overige lichtstralen die op de kern vallen, worden allen daarin geabsorbeerd, en de lichtstralen die teruggekaatst worden, hebben dezelfde kleur als het roodbruine melanine in de kern. De teruggekaatste lichtstralen nemen wij waar als een combinatie van roodbruin en blauw, wat als totaalkleur violetachtig purper geeft, wat wij dan ook zien. In de veren van de borstvlak bevindt zich geen carotenoïde kleurstof, maar alleen roodbruin phaeomelanine gecombineerd met het Tyndall-effect.

DE GROENE EN BLAUWE VEERVELDEN.

De groene kleur van het vleugeldek is een samengestelde kleur, de kleurcomponenten zijn grasgroene baarden en zwarte haakjes. Zouden deze zwarte haakjes kleurloos zijn dan zou de groene kleur van het vleugeldek ong. van dezelfde tint

zijn als de borstkleur van een lichtgroene grasparkiet. Door de zwarte haakjes wordt de totaalkleur echter aanzienlijk verdonkerd. In fig. 6 ziet U een doorsnede van een baard van een vleugeldekveertje getekend. De kleur van de groene baard op zichzelf is ook weer een samengestelde kleur, nl. de combinatie van de blauwstructuur en het gele lutein. Aan de basis van de mediaire cellen (de kern) bevindt zich een groep zwarte eumelanine korrels, die alle lichtstralen, behalve de blauwe absorberen. De blauwe lichtstralen worden verspreid en treden door de cortex weer naar buiten, maar daar zij door het gele lutein naar buiten treden, krijgen we de combinatie geel-blauw/groen.

Bij de blauwe veervelden, zoals de stuitbevedering en de ring om de hals, hebben de baarden een zuiver hemelsblauwe kleur, de uiteinden van deze baarden bezitten geen haakjes die de totaal

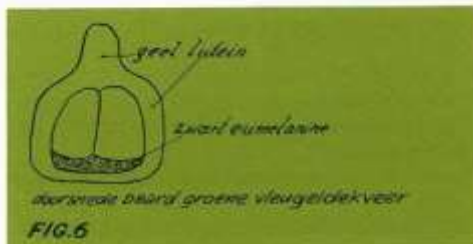
Ussel

De

kleur beïnvloeden. De haisring is hemelsblauw, de stuitbevedering iets donkerder blauw, wat veroorzaakt wordt door zwarte haakjes in combinatie met de blauwe baarden. Des te donkerder het blauw is dat we waarnemen, des te korter zijn de haakjesloze uiteinden van de baarden, want dan is de invloed van de zwarte haakjes op de totaalkleur groter.

De blauwe kleur ontstaat door het wegvallen van het geel lutein uit de baard. Groene kleur is blauwstructuur plus geel lutein, de blauwe kleur

is alleen blauwstructuur met als absorberende ondergrond zwart eumelanine. Bij de purper borstvlak is de absorberende ondergrond roodbruin phaeomelanine.

De gele buikkleur.

Deze wordt veroorzaakt door geel lutein in de baarden van de borstbevedering. De haakjes die zich aan deze baarden bevinden zijn in lengte zeer gereduceerd. De baarden zijn van het ornamentale type met een zeer kleine kern.

DIMORFISMISCHE VERSCHILLEN TUSSEN MAN EN POP.

Algemeen.

Onder dimorfismische verschillen verstaan we de verschillen in tekening en kleur tussen man en pop van dezelfde soort.

Bij de gouldamadine zien we de volgende opvallende verschillen.

De kopkleur van zowel de rood- als geelkop toont veel zwart, een verschijnsel dat in artikel 1 alreeds is behandeld. De purper borstvlak van de pop is zwakker van kleur dan die van de man, wat ook het geval is met de gele buikkleur. Ook de kleur van het vleugeldek van de pop is van een andere groene tint dan de kleur van het mannelijke vleugeldek.

De bevedering van de pop is het primitieve vederkleed waaruit het mannelijke kleur- en tekeningspatroon zich in de loop van een zeer langdurig evolutieproces heeft ontwikkeld. Genetisch bezit de man ook de factoren die het vrouwelijke primitievere vederpak veroorzaken, de briljante mannelijke kleurschakering wordt veroorzaakt door factoren die zich in de (x)chromosomen bevinden, deze moeten dan paarsgewijs aanwezig zijn om hun werking te tonen, wat wel bij de man mogelijk is maar bij de pop onmogelijk. In dit licht gezien heeft het geen zin te streven

naar een feilere gele buikkleur bij de poppen of een kleur van de borstvlak die de mannelijke benadert.

Daar het voor de kweker wel belangrijk is hoe zich deze dimorfismische verschillen in de bevedering ontwikkelen, zullen we deze veerveelden stuk voor stuk bespreken.

De kopbevedering. (Zie artikel 1)

De purper borstvlak.

De zwakkere kleur van de borstvlak van de pop wordt veroorzaakt door kortere haakjesloze einden van de baarden. In fig. 5 ziet U een borstveertje van een man getekend, waarvan de haakjesloze toppen van de baarden ong. 3 mm lang zijn bij de pop zijn deze haakjesloze uiteinden ong. 1 mm lang. Deze baardtoppen zijn bij de man en bij de pop van precies dezelfde kleur, nl. purper-violetachtig, maar door de kortere uiteinden bij de pop, speelt de roodbruine ondergrond, in de totale kleur een veel grotere rol dan bij de man.

De gele buikkleur.

Indien we een mannelijke baard en een vrouwelijke baard van de borstveertjes doorsnijden en hen onder de microscoop bestuderen, zien we dat de kleur van de gele kleurstof in die baarden precies van gelijke kleursterkte is, maar uiterlijk zien we dat de buikkleur van de pop veel zwakker is dan de buikkleur van de man. Dit kleurverschil wordt niet veroorzaakt door een zwakkere soort lutein, maar uitsluitend door een ver-

schil in type baard. Bij de man is de baard van het ornamentale type en bij de pop van het algemene type. In fig. 7 ziet U doorsneden van beide baardtypes getekend.

U ziet dat in een vrouwelijke baard de weerspiegelende kern verhoudingsgewijs veel groter is dan de kern in een mannelijke baard, dus in een vrouwelijke baard worden veel meer lichtstralen teruggekaatst, wat op de uiterlijke kleur een verblekend effect heeft. Een ander feit, dat een rol speelt, is het kleurend oppervlak, bij de man is het deel dat geel lutein kan bevatten veel groter dan het overeenkomstige deel van de pop, daar bij deze laatste de kern, die geen lutein bevat, groter is.

De concentratie lutein is per gegeven oppervlak bij de man en bij de pop even sterk.

wordt vervolgd

Zilverbekjes zijn ideale

De verwantschap tussen het *Loodbekje*, *Euodice m. malabarica* en het *Zilverbekje*, *Euodice malabarica cantans* is zo groot dat ik er de voorkeur aan geef ze als twee rassen te beschouwen. Hun natuurlijke levensgebied is echter geheel geïsoleerd, de laatstgenoemde soort bewoont de droge steppen van het noordelijk deel van tropisch Afrika, van Senegal in het westen tot de Rode Zee in het oosten en zelfs nog een brede kuststrook van Zuidwest-Arabië, terwijl de eerstgenoemde in het oosten van Arabië en oostwaarts tot Ceylon, Voorindia en Bengalen leeft.

Al grenzen de woongebieden dus niet aan elkaar, het is heel goed denkbaar dat er in de oudheid eens een gemeenschappelijk woongebied heeft bestaan en dat door invloeden van buiten af de vogels verspreid geraakt zijn, waardoor zich twee rassen hebben ontwikkeld. De uiterlijke overeenkomsten zijn tenslotte zeer overtuigend.

Men heeft van het Zilverbekje nog enkele streekvariëaties beschreven, een wat bruinere variëteit en krachtiger van streepjesteekening langs de kusten van de Rode Zee en twee tussenvariëteiten, die m.i. verwaarloosd moeten worden, daar het normale overgangsvormen zijn tussen de verschillende woongebieden. Bij het Loodbekje worden geen andere streekvariëaties vermeld.

Het belangrijkste verschil tussen beide soorten vormt de stuit met de bovenstaartdekveren, bij het Zilverbekje is die zwart, bij het Loodbekje wit. Bij de vrouwtjes van het Zilverbekje zou het zwart van de stuit wat bruiner zijn. Een goed geslachtskenmerk vormt dit beslist niet. De zang en de balts van het mannetje geven hier beter uitsluitel. Jonge vogels zijn te herkennen aan het ontbreken van de fijne streepjesteekening op de rug, een bruinachtig zwarte stuit en witgetekende buitenvleggen van de buitenste staartpennen. De snavel is bruin in plaats van grijsachtig blauw.

De vogels leven buiten de broedtijd in vluchten in steppen en woestijnachtige gebieden, die met doornbossen begroeid zijn. Ze zoeken hun voedsel op de grond, bestaande uit allerlei fijne zaden. Aan de drinkplaatsen zijn ze zeer talrijk vertegenwoordigd. Het zijn onopvallende, rustige vogels, die soms urenlang dicht tegen elkaar gedrukt in lage takken van een struik zitten. Hun schutkleuren onttrekken ze vrijwel geheel aan het

gezicht. Ze zijn niet schuw en nestelen zowel in tuinen en onder daken als in dichte doornstruiken, maar toch altijd in de buurt van in cultuur gebrachte gronden.

Hoewel ze ook zelf nesten bouwen van droge grashalmen, geven ze er meestal de voorkeur aan verlaten wevernesten in gebruik te nemen, deze van binnen te bekleden met allerlei zachte stoffen en veertjes en de ingang nauwer te maken.

Vrijwel het gehele jaar door worden er nesten met eieren of jongen gevonden, maar het echte broeiseizoen valt in de regentijd, waarna er in een overvloed van voedsel te vinden is. Het normale legsel bevat 5 eitjes. De vogels broeden nimmer in kolonieverband. De mannetjes laten de hele dag door een zacht, melodieus, murmelend en tingelend liedje horen. In de broedtijd danst hij met een grashalm in de snavel voor het popje. Het grootste deel van de nestbouw wordt door het mannetje verricht.

Het is niet meer na te gaan wanneer deze vogels voor het eerst in Europa zijn ingevoerd, want in de oudste literatuur die er over de liefhebberij te vinden is worden ze al vermeld. Ook de broedresultaten zijn zo algemeen voorgekomen, zowel in kooien als in kleine en grote volières. Met alle andere vogels leven ze vreedzaam samen, maar net als Japanse Meeuwttjes nemen ze de onderste plaats in de rangorde van een vogelgezelschap in en dat houdt in dat ze de plaats ruimen voor vrijwel ieder ander paartje dat op zoek is naar een geschikte nestgelegenheid. Het verdient dus aanbeveling ze in een kooi alleen of samen met Japanse Meeuwttjes te houden, aangezien ze door Bandvinken, Zebravinken en soortgelijke vogels achtervolgd en onderdrukt worden. Ze hebben rust nodig willen ze tot broeden komen. Beschikt men eenmaal over een paartje dan behoeft men alleen een nestkastje boven in de kooi op te hangen en wat nestmateriaal beschikbaar te stellen, zoals grashalmen, cocosvezels, touwpluksel, veertjes etc. om de vogels tot nestelen te bewegen. Als de vogels jong zijn bouwen ze wel een nest en deponeren er hun eitjes in, maar vergeten nog wel eens om er op te gaan broeden. Met het tweede of derde legsel gaat het beter. De vogels

wisselen elkaar met broeden af en na 11 à 12 dagen komen de jongen uit. Ze zijn dan geheel naakt, blauwachtig van kleur en hebben geelwitte snavelpapillen. De nestjongen onderscheiden zich hierin van de meeste andere kleine vinken en

Voor liefhebbers van het kweken van bastaarden bieden deze vogels werkelijk een zeer rijk patroon van mogelijkheden. Ze lenen zich uitstekend voor het uitbroeden en grootbrengen van tal van prachtvinken, vooral als men ze heeft kunnen

kweekvogels

een geopperde nauwe verwantschap met Japanse Meeuwttjes wordt hierdoor voldoende weerlegd.

De jongen blijven geen volle drie weken op het nest en als ze eenmaal uitgevlogen zijn zorgen ze na een week of drie voor zichzelf. Als ze op kleur

gekomen zijn, moeten ze van de ouden worden verwijderd, die dan alweer met een nieuw broedsel bezig zijn. In een enkel seizoen kunnen 4-5 broedsels worden grootgebracht.

De vogels eten voornamelijk gierstsoorten en maar weinig witzaad; daarnaast moet altijd groenvoer worden verstrekt, terwijl in de broedtijd geklemd zaad en zaaddragende grassen gegeven moeten worden. Van brood met melk of ander opfokvoer wordt meestal ook wel gegeten, maar het kan gerust achterwege blijven.

wennen aan een opfokvoer, dat voor tal van vogels onontbeerlijk is. Onderling kruisen zich Zilverbekjes en Loodbekjes normaal, hoewel het aanbeveling verdient de paartjes dan apart te plaatsen in broedkooien. Deze bastaarden hebben witte stuitveren met roze punten. Bij onderlinge kruising der jongen krijgt men weer de oorspronkelijke vogels terug. Kruisingsmogelijkheid bestaat o.m. met Japanse Meeuwttjes, Muskaatvinken, Ekstertjes, Bronzemannetjes, Zebra-vinken, verschillende nonnen en met papegaai- en spitsstaartamandines. Verschillende bastaarden zijn vruchtbaar gebleken, maar op dit gebied is er nog heel wat te experimenteren. Zowel de mannen als de popjes zijn bereid met andere vogels te paren, mits er maar geen soortgenoten in dezelfde ruimte zijn. Maar ook in een grote volière waarin allerlei vinken samen leven komen toevallig bastaarden voor; men vindt tussen de 6 jongen soms een of twee bastaarden.

Wil men met een hele reeks andere vogels gaan experimenteren, dan zou men zich met de meeste kans op succes tot het geslacht *Lonchura* kunnen bepalen, waartoe o.m. de Japanse Meeuwttjes behoren; men heeft dan al een keus uit ca. 30 soorten, waarvan er altijd wel een aantal verkrijgbaar zijn. De broedkooien moeten echter zoveel mogelijk verspreid worden opgesteld, waarbij de vogels de paartjes in de andere kooien niet kunnen zien.

Uitzonderlijke kruisingen worden ook nog vermeld met vogels waarvan de verwantschap heel ver te zoeken is, zoals met de Grote Cubavink, *Tiaris olivacea*, de Tijgervink, *Amandava amandava*, het Oranjekaakje, *Estrilda melpoda* en de Teugelastriid, *Estrilda rhodopyga*. Stellig zijn de bastaarden hiermee onvruchtbaar. Meer kans op succes leveren dan nog de kruisingen met diverse Ekstertjes van het geslacht *Sermestes*, met de Rijstvogel *Padra oryzivora* en de thans geheel gedomesticeerde Zebra-vink, *Taeniopygia guttata*. Kruisingskweek kan alleen beoefend worden als men systematisch te werk gaat en ze biedt dan een geheel nieuwe bevrediging door de onverwachte en oorspronkelijke resultaten.

Ussel

De

Kleurrijke vogels voor grote volières: Toerako's

door R. R. P. van der Mark

Toerako's, ook wel Helmvogels genoemd, behoren tot de familie der Musophagidae, die weer deel uitmaakt van de orde der Cuculiformes, waaronder de echte Koekoeken vallen, die we allen kennen en wier roep momenteel gelukkig nog in veel streken van Nederland en België te horen is.

Echte Koekoeken komen we in de gehele wereld in allerlei vormen en afmetingen tegen, maar Toerako's kunt U alleen zien in Afrika, waar ze, ondanks hun vaak opvallend kleurrijke gevederte, verscholen leven in de oerwouden. De witte veerpartijen en de witte snavel bij sommige soorten verraadt hun aanwezigheid nog het meest, zoals ik persoonlijk vaststelde tijdens mijn reis aldaar.

Foto: H. V. Lacey

Er zijn kleine en zeer grote Toerako's; de kleinste is niet groter dan een ekster en de grootste haait de afmetingen van een bosfazant, waartoe de Reuzentoerako's behoren, waarvan de kleurenafbeelding een duidelijk beeld geeft (*Corythaëola cristata cristata*, Vieillot).

Toerako's zijn bijzondere sierlijke en vliegvlugge vogels, die op de kop meestal een kuif dragen, terwijl in het schitterend gekleurde verenpak groen en metaalglanzend purper overheersen; de vleugels, veelal aan de binnenzijde, zijn mooi rood en een vliegende Toerako is een lust voor het oog.

354

Het zijn echte bosvogels, die leven van vruchten, waarop zij in kleine groepen, of paarsgewijs jacht maken in de dichte, rijke bossen van Afrika. Geslachtelijk zijn deze vogels gelijk gekleurd en getekend, zodat het moeilijk is vast te stellen, waarmee men te doen heeft; het nest is slordig opgebouwd van takken, waarin meestal maar 2 blauw-witte eieren worden gelegd, die na een broedtijd van 20 dagen uitkomen. De jongen hebben een dicht donspakje, dat op een leeftijd van 5 weken al is verwisseld voor een mooi verenkleed. De geluiden zijn voor iedere soort verschillend, maar niet onaangenaam voor het menselijke oor.

Wie Toerako's wil bezitten dient te beschikken over een ruime volière met nacht- en dagverblijf, omdat deze vogels 's winters onze kou niet kunnen waarderen.

Tegen felle zon kunnen Toerako's evenmin, zodat er steeds een schaduwrijke plek in de vliegruimte moet zijn, zodat goede beplanting noodzakelijk is.

Als boomvogels eisen Toerako's veel levende zitstokken en de hoogst aangebrachte tak is de uitgekozen slaapplek.

Het is mogelijk verschillende soorten Toerako's tezamen te houden, of paren en trio's van dezelfde soort, maar wie zijn vogels deskundig verzorgt moet rekening houden met plotselinge nestbouwdrift en gevechten. Ook het tezamen houden met flinke vogelsoorten, zoals spreeuwen-, wever-, grote vinken-, papegaaien- en baardvogelsoorten is mogelijk, maar kleinere vogels zijn niet aan te raden als medebewoners van een Toerako-volière. In volièremilieu eten Toerako's de heerlijkste fruitsla; ja U moet er iets voor over hebben! Stukje appel, peer, pruim, kers, druif, aardbei, framboos, vlierbes, rozijn, krent, dadel, vijg. Banaan eet een Toerako in Afrika nooit, maar in de volière wel!

Vervolgens ontvangen de vogels dagelijks een kleine hoeveelheid gekookte gedroogde rijst, kleingesneden gekookte wortels, stukje aardappel, stukje brood, waarop wat sinaasappelsap en riet-suiker kwark, hard gekookt eitje, terwijl enkele meelwormen prima zijn en verse of diepvries mierenpoppen nooit mogen ontbreken, hoewel deze vogels nu bepaald geen grote insekteneters zijn. Tenslotte is fris bad- en drinkwater ook een levensnoodzaak, maar eigenlijk overbodig, te vermelden. Toerako's zijn en blijven kostbaar; de vogelgroot-handelzaken in Tilburg, Eindhoven, Bussum en de adverteerders in Onze Vogels hebben veelal meerdere soorten in voorraad, waaruit de geïnteresseerde liefhebber kan kiezen.

Ussel

De

De Harzer Zangkanarie

M. van Woezik

Uit de voorgaande artikelen, waarin de waarden van het harzerlied werden behandeld, heeft de opmerkzame lezer kunnen leren, dat die toeren kunnen worden gebracht in perfecte vorm en toon, maar ook in een kwaliteit, dat zij niet voor het verkrijgen van waardepunten in aanmerking komen. In het laatste geval kunnen zij zelfs, indien de kwaliteit de welluidendheid van het geheel schade doet, als foutieve toeren worden gestraft.

Dit laatste betreft de in het keursysteem genoemde waardetoeren. Daarnaast worden in het keursysteem onder de rubriek „gezongen fouten“ nog enkele toeren genoemd, die nooit waardepunten kunnen verkrijgen, maar steeds hetzij als neutrale, hetzij als straffoer worden behandeld. Dit zijn de zwieren, de ophaal en de neustoeren. In feite zijn dit steeds straffoeren, maar indien genoemde toeren nauwelijks hoorbaar, kort en zacht worden gebracht, waardoor zij geen schade doen aan het klankbeeld van een overigens goed lied, dan kan de keurmeester volstaan met zulk een toertje als neutraal te beschouwen, hetgeen hij tot uiting brengt door de straffoer te onderstrepen en daarachter een 0 in te vullen. Hij toont daarmee aan, dat de vogel een straffoer zingt,

die echter niet zodanig is dat hij hem moet straffen. Voor de kweker is het echter belangrijk te weten, dat de aanleg voor de straffoer aanwezig is.

Het bestraffen der zangfouten geschiedt naar hetzelfde systeem als het waarden der goede toeren, nl. de trappen van hoedanigheid, slecht, slechter en zeer slecht. Voor de straffoeren heeft de keurmeester 3 punten ter beschikking, Slecht 1 punt, slechter 2 punten en zeer slecht 3 punten, die van het totaal der waardepunten worden afgetrokken, waarna de uitkomst met 3 wordt vermenigvuldigd. Aangezien ik bij de behandeling van de waardetoeren reeds uitvoerig de foutieve constructies van deze toeren heb besproken, lijkt het mij niet nodig dit bij het behandelen van de fouten te herhalen. Een uitzondering wil ik daarbij maken voor de ophaal, aangezien deze straffoer veelvuldig voorkomt. Soms is hij zacht en kort en derhalve neutraal, maar ook komt het voor, dat een overigens prima lied, door een lange en scherpe ophaal, zeer nadelig wordt beïnvloed.

De ophaal klinkt als het optrekken van een ouderwetse hangklok en is een vlak en bijna toonloos geluid, dat bijna geheel bestaat uit medeklinkers. De ophaal kan echter storend worden, indien scherpe medeklinkers het geluid begeleiden.

Fonetisch klinkt de ophaal als volgt:

Klinkers: i, éé, e, eu, ie.

Medeklinkers: tz, trz, ck, grz, enz., in ononderbroken vorm.

De kweker dient steeds aandacht te besteden aan de fouten in het lied zijner vogels. Hij moet trachten door selectie en afzondering te bereiken, dat zijn stam vrij is van storende fouten, die hem niet alleen strafpunten opleveren, maar die bovendien het klankbeeld van een overigens goed lied totaal kunnen bederven.

Ussel

De

C. Walraven

Toen enige jaren geleden op de Keston Foreign Bird Farm in Engeland de eerste albino halsbandparkiet werd geboren, filosofeerde Edward J. Boosey in een artikel over de ongekende mogelijkheden van kleurweke bij de halsbandparkieten. Hij kwam tot de conclusie dat het mogelijk moet zijn om tot eenzelfde kleurenschaal te komen als bij de grasparkieten, zoals cobalt, violet, en zelfs blauw witvleugel halsbandparkieten.

Gelukkig onderkende hij — ondanks het grote enthousiasme dat veroorzaakt werd door het succes met de albino halsband — dat door de ge-

liehebbers die het zich financieel kunnen permitteren en die de accommodatie hebben en bovendien nog het geduld, blijkt wel uit de kleurenfoto's, welke de aanleiding voor dit artikel vormen. We zien een blauwe- en een paar lutino halsbandparkieten afgebeeld, maar daarnaast zijn er nog de albino, waarover ik reeds sprak, de gele die van de lutino is te onderscheiden door de donkere ogen en een vollere gele kleur, ook de rose halsband is intensiever, en — volgens Rutgers in de Encyclopedie voor de Vogelliefhebbers — ook de grijze.

Al deze nieuwe kleuren ontstaan door mutaties. Bij vogels, die in grote getale in volières en kooien worden gehouden, ligt het voor de hand dat er

KLEURMOGELIJKHEDEN BIJ HALSBANDPARKIETEN

makkelijke kweekbaarheid van grasparkieten dit bij deze vogels toch wel wat anders ligt dan bij de halsbandparkieten. Wij zijn per slot van rekening al blij als een paartje tot broeden overgaat en als daar dan nog de kleurweke bij ingecalculeerd moet worden, dan zal het duidelijk zijn dat op zuiver praktische gronden deze zaak niet zo eenvoudig ligt.

Dat er echter wel degelijk mogelijkheden zijn voor

mutaties optreden, want ook in de natuur komen deze mutaties voor, maar daar worden ze vrij snel geëlimineerd, doordat ze met hun opvallende kleur het slachtoffer worden van roofvogels etc.

Bij de vogelliefhebbers worden deze mutaties met bijzondere zorg behandeld, vaak zelfs als kostbaarheden, want het is begrijpelijk, vooral als het de eerste keer is dat de mutatie zich voordoet, dat deze vogels enorm veel geld opbrengen.

De grootste verscheidenheid van mutaties kennen wij bij de kleurkanaries, de grasparkieten en de zebrevinken, waar bij iedere soort een heel kleurenschaal is ontstaan. Dat wil niet zeggen dat alle kleuren, welke bij deze vogels nu voorkomen, door mutaties zijn ontstaan; denken wij maar eens aan de roodfactor bij de kanarie, welke er niet door een mutatie is ingebracht, maar door de kanarie te kruisen met de capuzensijns, een vogeltje dat de roodfactor wel bezit. Ook komt het wel voor dat mutaties niet direct onderkend worden. Dat zien wij alweer bij de kleurkanaries toen enige jaren geleden de pastellen en opalen een sensatie veroorzaakten en voor een geweldige omwenteling in de kleurkanariëkweek zorgden. Toch waren zonder twijfel deze mutaties al vele malen voorgekomen al eer ze onderkend werden, deze vogels werden echter beschouwd als „uitschot“.

Het lag voor de hand dat ook bij de halsbandparkieten, die sedert jaren in vrij grote aantallen gehouden worden, zich ook mutaties zouden voordoen, temeer daar bekend was dat deze in de natuur ook voorkwamen.

Wat is nu een mutatie en hoe zit dat dan bij de blauwe halsbandparkiet? Een mutatie is een plotseling tevoorschijn komende verandering, welke niet ontstaan is door bastaarderding en die erfelijk is. Dat betekent dus dat bij een juiste kweek met vogels waarbij een mutatie is opgetreden, deze

mutatie behouden kan worden en wordt teruggevonden bij de jongen, welke uit de kweek met deze vogel geboren worden, zij het dat niet direct bij de eerste generatie de mutatie zichtbaar is, zoals wij zo dadelijk zullen zien.

Met de blauwe halsband is dit goed duidelijk te maken, wat is er namelijk gebeurd bij de gemuteerde halsband? Door de mutatie is de geelfactor weggefallen, hetgeen tot gevolg had dat de groene lichaamskleur, welke bestaat uit blauw en geel, blauw is geworden, het geel is er immers uit. Nu nog de vraag: Hoe kan ik de nieuwe kleur behouden? Bij de meeste mutaties in de blauwe serie zijn de nieuwe kleuren recessief ten opzichte van de normale kleur. Dat betekent dat als wij met

Bij lutino's hebben we echter te maken met geslachtsgebonden vererving, dat houdt dus in dat wij geen lutino-verervende poppen kennen, hetgeen voor de kweek uiteraard geen bezwaar is, want paren wij — in navolging van de blauwen — een lutino-man aan een normale pop, dan krijgen we reeds direct lutino-poppen (de jonge mannen zijn lutino-verervend). Hebben we alleen maar een lutino-verervende man, dan is de uitkomst theoretisch als volgt: de helft van de jonge mannen is lutino-verervend, de helft van de jonge poppen is lutino, de andere helft normaal. De moeilijkheid ligt hier dus in het feit dat niet te zien is welke mannen de lutino-factor bij zich hebben. De vererving van gemuteerde vogels verloopt dus

Foto's:
Horst
Müller

de nieuwe kleur verder gaan kweken, wij niet mogen verwachten dat bij de eerste generatie de nieuwe kleur bij de jonge vogels zichtbaar aanwezig zal zijn, hetgeen echter niet betekent dat de kleur verdwenen is, zoals u zult zien.

Laten wij aannemen dat wij een blauwe halsbandman hebben. Wij paren die aan een normale pop en omdat de mutatie recessief t.o.v. de normale kleur is, zullen de jongen uiterlijk normaal zijn, maar wel de gemuteerde factor bij zich dragen, ze zijn „blauw-verervend” zoals dat genoemd wordt. Paren wij hierna een van de blauw verervende normale jonge poppen aan de blauwe vader, dan zullen wij blauwe vogels krijgen, maar niet alleen blauwe, theoretisch zal de helft van de jongen blauw zijn, de rest normaal, maar weer blauw-verervend. Worden twee normale, blauw-verervende vogels aan elkaar gepaard, dan is de theoretische uitkomst 25 % blauw, 25 % normaal en 50 % normaal blauw-verervend. Bij een mutatie is het dus niet nodig om over twee gemuteerde vogels te beschikken om de mutatie te behouden; bij verdere kweek van de vogel met een normale vogel blijft de mutatie toch behouden.

volgens het normale patroon, dat wij ook bij de kleurkanaries, grasparkieten enz. kennen.

Voor de liefhebber, die het zich kan veroorloven, liggen er op dit gebied nog vele mogelijkheden; jammer is het dat deze vogels zo duur zijn, zodat het maar een enkeling is gegeven om zich deze „luxe” te permiteren.

Ussel

De

Nuttige wenken bij de kanariekweek

Th. Bruynaers

In het vorige artikel hebben wij de dagelijkse controle behandeld, nu zullen wij de eigenlijke selectie ter hand nemen. Het tijdstip waarop hiermee kan worden begonnen is verschillend, het kan nl. niet gebeuren voordat de vogels geheel op kleur en afgeruid zijn. Begint men vroeg te kweken, dan kunnen de eerste jongen reeds geselecteerd

VERVOLG „SELECTIE“

worden in september, anders moet men toch wel wachten tot oktober/november. De selectie is er niet alleen op gericht om de gezondheid van de vogels te verbeteren, maar ook om de kwaliteit op te voeren. Ik meen dat er op dit terrein nog heel wat gedaan moet worden, niet alleen door ons kanariekwekers, maar ook door de parkieten- en exotiekwekers.

Bij het selecteren moet u van het standpunt uitgaan dat alleen het allerbeste materiaal bestemd is voor verdere kweek. Al het materiaal dat deze selectie niet kan doorstaan, moet u onverbiddelijk uit uw kwekerij verwijderen.

Ook bij aankoop van vogels moet u opletten dat deze door en door gezond zijn, u kunt daarom het beste rechtstreeks bij een fokker kopen. U loopt dan minder risico, vooral als het mogelijk is om in de kweekboeken na te gaan uit welke ouders een vogel komt. U kunt beter enkele gulden teveel betalen voor een goede gezonde kweekvogel, dan andere vogels voor niets krijgen, waarmee u het eigen kweekmateriaal verpest.

Hierover kunnen veel vogelliefhebbers meepraten. Ook menen veel kwekers door links en rechts topvogels op de tentoonstellingen te kopen, met de nakomelingen hieruit de hoogste ogen te gooien. In de regel is een goede tentoonstellingsvogel ook wel geschikt voor verdere kweek, maar niet altijd. Als de topvogels altijd de beste nakomelingen zouden geven, dan kwam de liefhebber met de kleine beurs er maar bekaaid af.

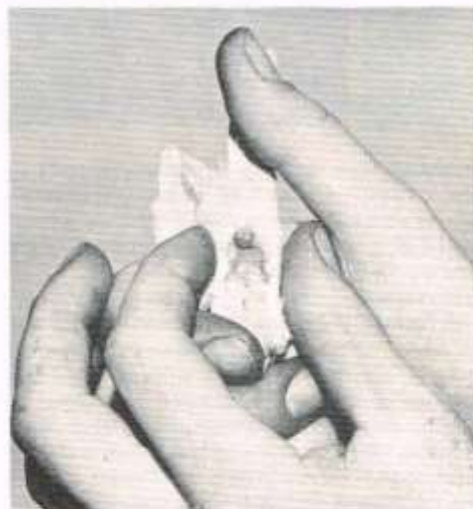
Onthoudt dit: niet iedere t.t. vogel is een kweekvogel en het gros der vogels zijn kweekvogels, dus geen t.t. vogels. Maar aangezien ik het over de selectie wil hebben, zal ik dit punt nu maar laten rusten.

Dus voor de kweek behouden wij alleen het vi-taalste en gezondste materiaal. Voor de theoretische selectie heeft u een goed bijgehouden

kweekregister nodig, dit zullen wij in een volgend artikel behandelen. Bij de praktische selectie moet u op de navolgende punten letten; Selecteren kunt u niet in een paar minuten, evenmin als het combineren van fokparen, aan beiden moet u de nodige tijd spenderen.

Om te kunnen selecteren heeft u nodig; een goed vangnet, goed daglicht en diverse t.t.-kooitjes.

Bij het uitvangen zal het u opvallen dat in de regel de snelle vliegers het certificaat van gezondheid verwerven en tussen de trage en slechte vliegers de meeste uitvallers zitten. Iedere uitgevangen vogel moet gecontroleerd worden op de navolgende punten: hij moet een mooi gesloten, strak verenkleed hebben en in de hand vast en stevig aanvoelen. Vogels die te los of niet vol aanvoelen, zijn in de regel in slechte conditie of te klein van stuk. Onder „te klein“ valt ook een vogel die wel de lengte haalt, welke in onze standaard is aangegeven, maar tekort komt in omvang. Deze lengte moet zijn 13 cm., gemeten van de punt van de snavel tot het uiteinde van de staart en de omvang moet evenredig zijn aangepast aan deze lengte.

Mankanarie

Foto's: J. Foederer jr.

Vogels die te los in de hand aanvoelen, zijn gewoonlijk over het gehele lichaam slecht bevestigd, waarbij het borstbeen vaak scherp aanvoelt. Indien er op de voeding van uw vogels niets aan te merken valt, kan dit voortkomen uit een normaal slijtageproces (ouderdom) of door uitputting tijdens de kweek, maar ook kan zo'n vogel inwendig niet in orde zijn. Hoe dan ook, alle vogels

met deze verschijnselen niet meer voor de kweek bestemmen. Ook vogels die bontvorming vertonen in het verenveld, snavel, pootjes en nagels worden uitgesorteerd. Hoe de kleur van de snavel, pootjes en tenen, het pigment en de grondkleur er uit moeten zien, kan ik hier niet omschrijven, wel is dit voor iedere kleur duidelijk aangegeven in onze standaard.

Bij de gepigmenteerden kan men ook het beste die vogels verwijderen, die witte of uitgelopen vleugel- en staartpennen hebben. Het uitlogen van deze pennen ontstaat gewoonlijk uit verkeerde fokcombinaties, waardoor buiten een reductiefactor van de melanine, deze nog eens kwalitatief kan worden aangetast, waarvan de symptomen het eerst waarneembaar zijn in de pennen. Deze kwalitatieve reductie is er wel weer uit te kweken via de hoofdkleur. Dit proces heeft echter het nadeel dat u weer enkele jaren geduld moet hebben om uit de zonen hieruit weer de gewenste kleur te bekomen. Verder moet u iedere vogel controleren door de borst tegen uw oor te houden en te luisteren naar de hartslag en de ademhaling. Niet dat men het snelle ritme van een vogelhart kan tellen, maar wel is hoorbaar het overslaan van dit ritme of is het gedruis waar te nemen van een te hoog tempo. Hierbij kunt u ook piepende of snorkende geluiden waarnemen, welke ontstaan door afwijkingen van longen of luchtwegen. Alle vogels die hierin afwijkingen vertonen niet bestemmen voor de kweek.

Ook bij de vogels de mondspletten en de keel controleren op zeer kleine gele knobbeltjes, welke „het geel” genoemd wordt. Hiervoor zijn wel geneesmiddelen te verkrijgen, maar of ze de hardnekkige infectiehaarden overheersen betwijfel ik, daar in vele gevallen vroeg of laat dezelfde symptomen weer zijn waar te nemen bij deze vogels. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen.

Als er vogels in uw volière lusteloos of kennelijk ziek zijn, is het raadzaam deze direct af te zonderen en het verblijf te ontsmetten, daar men nooit weet met welke ziekte men te maken heeft.

Verder bij de handcontrole de stuitveren opblazen, waardoor het mogelijk is de huidskleur van het onderlijf te controleren. Op dit kleine blote buikje is voor een ervaren kweker veel af te lezen. Ten eerste moet dit een gezonde vleeskleur vertonen, dat is rose-rood en kan doorweven zijn met geel, afkomstig van een onderhuidse vetvorming. Bij mate is een onderhuidse vetvorming zeer goed, daar dit een teken is dat de vogel voldoende reserves heeft opgeslagen om aan te spreken als het lichaam er om vraagt. Tijdens de kweek komt dit maar hoogst zelden voor. Zo'n laagje vet beschermt de vogel vooral in de wintermaanden tegen te sterke afkoeling.

Nu u toch zo ver bent, moet u er op letten dat bij kweekpoppen het onderlijf een behoorlijke lengte heeft. Bezien van het borstbeen tot de aars, moet deze lengte ca. 2½ cm. bedragen, dit is nodig voor de ontwikkeling van een behoorlijk ei. Vogels

met een kort onderlijf leggen in de regel kleine eitjes. Het onderlijf is bij de mannen altijd iets korter, waarbij de tap uitsteekt in een hoek van ongeveer 60°. Vooral bij vogels die gebruikt zijn voor de kweek en bij overjarigen is dit kenmerk duidelijk waar te nemen. De popjes hebben de cloaka, welke praktisch niet uitsteekt, in het verlengde van de buik zitten. Om u dit te tonen, zijn hierbij 2 foto's afgedrukt, waarop deze verschillen duidelijk te zien zijn. Vogels die afwijkingen in het model of de kleur van het onderlijf vertonen, ook niet voor de kweek bestemmen. Afwijkingen in de kleur kunnen zijn: een te doffe kleur, een rode branderige of een rode blauwachtige kleur. Een te doffe lichaamskleur is gewoon-

lijk te zien bij vogels die zeer slecht in conditie zijn, waarbij het lichaam, door onvoldoende voeding van de lichaamscellen, een aanzien geeft of het uitdroogt. Zulke vogels zijn meestal mager en voelen slap aan in de hand. Een branderige rode kleur wijst er op dat er een inwendige infectieziekte aan het woekeren is; dit kan een darm- of eigeleiderontsteking zijn, waarbij dikwijls de darmflora uit het evenwicht raakt. Bij zulke vogels ziet u doorgaans een opgezet onderlijf, waarop de kronkels der darmen waar te nemen zijn. De roodblauwachtige kleur wordt gewoonlijk veroorzaakt door een te grote of vergrote lever. Doordat de lever vergroot gaat hij druk uitoefenen op de darmen, die hierdoor uitpuilen, in de volksmond „knikkerbuikjes” genoemd.

De vergroting van de lever is herkenbaar aan de grootte van de paarse vlek onder het borstbeen. De oorzaken kunnen verschillend zijn: vervetting, infectie in het lichaam of door medicijnen.

Hebben uw vogels deze beknopte controle doorstaan, dan plaatst u ze in een t.t. Maar daarover een volgende keer meer.

DE AFRIKAANSE ROODSNAVEL- LIJSTER

door Charles Everitt

Er zijn 4 rassen van de Afrikaanse roodsnavellijster, die voorkomen in een gebied dat zich uitstrekt van Senegal tot beneden Egypte en zuidelijk tot Bechuanaland, Transvaal, Natal en Mozambique.

Deze 4 rassen verschillen niet veel van elkaar; er zijn kleine kleurverschillen en dan vooral in de kleur van de borst.

Het meeste wordt het Oostelijke ras — *Turdus libonyanus tropicalis* — ingevoerd.

Bij deze vogels is de bovenzijde bruingrijs, de borst roodbruin en de snavel oranje. De vogel, die op de kleurplaat is afgebeeld, is het ras dat in Zuidelijk Natal voorkomt en dat wat voller van kleur is dan de andere rassen.

De geslachten zijn gelijk in kleur en hoewel ik met deze vogels gekweekt heb en de pop kon onderscheiden, zou ik toch van een enkel exemplaar niet kunnen zeggen of het een man of een pop is.

Het zijn vrij schuwe vogels, die zich veel in de struiken ophouden en alleen door de 4 vogels, welke ik bezat, verschillend gekleurde ringen om te doen, kon ik op geregelde tijden vaststellen dat ik geen vogel miste.

Op zekere dag zag ik dat een van de vogels nestmateriaal sleepte naar een 5 cm brede rand boven de deur van de volière. Omdat deze rand te smal was om er een nest te kunnen maken, plaatste ik daar een open nestkast. Deze werd geaccepteerd en er werd een open komvormig nest in gemaakt van grof gras en van binnen bekleed met fijn gras, wol en veren. Er werden 3 eitjes gelegd, welke gedurende 2 weken vast werden bebroed, maar toen plotseling verdwenen waren. Twee weken later was er weer een eitje, het eerste van een legsel van drie. Het broeden, dat door beide vogels werd gedaan, begon na het leggen van het eerste ei. Na 14 dagen kwamen 2 eitjes uit op achtereenvolgende dagen, het derde ei was onbevruucht. De eitjes hadden een blauw-groene grondkleur en waren bezet met veel donker-bruine en lila vlekjes en strepen, ze maten 26 x 18½ mm. De jongen hadden een helder-rose huid en waren bedekt met rood-bruin dons.

Tot nu toe waren de oudervogels niet lastig geweest tegenover de andere vogels, die de volière

bevolkten, maar zodra de eitjes uitkwamen werden ze zeer agressief tegen vogels die in de buurt van het nest kwamen.

De jongen werden alleen met levend voedsel gevoerd en ze groeiden snel. Toen ze 6 dagen oud waren gingen de oogjes open en begonnen de veren door te komen. Toen ze 14 dagen oud het nest verlieten, hadden ze op de bovenzijde een grijs-bruine bevedering, de bovenborst was bruin gevlekt, de flanken waren bruin en de snavel was donker van kleur. Veertien dagen later was de snavel al veel lichter, maar had nog niet de oranje kleur zoals bij de oudervogels. Toen ze drie maanden oud waren, verdwenen de vlekken op de borst en kregen ze dezelfde kleur als volwassen vogels en korte tijd later waren ze hiervan alleen nog te onderscheiden door de gekleurde ringen.

Alle roodsnavellijsters leefden vreedzaam tezamen en het was niet nodig de jongen uit te vangen.

Zodra de jongen geboren waren, werden de oudervogels zeer tam en kwamen zelfs meelwormen uit de hand eten.

De roodsnavellijster is een van de weinige lijstersoorten, waarvan meerdere mannen elkaar in één volière verdragen.

De voeding is eenvoudig: ze blijven in een uitstekende conditie op een menu van universeelvoer, kort gesneden fruit en levend voer.

Af ze winterhard zijn kan ik niet zeggen, daar ik ze gedurende de wintermaanden steeds in een verwarmde volière heb ondergebracht.

Hoewel ze een onbeduidende zang hebben en vrij schuw blijven, zijn het voor een volière toch wel aantrekkelijke vogels.

ONKRUIDZADEN

HERIK (*Sinapis arvensis*) Foto uit „Vogelfutterpflanzen“ (Verlag Jacob Héliene)

Een veel voorkomend onkruid is herik, dat op zeer veel plaatsen te vinden is, vooral in korenvelden en op geploegd land. De planten worden ongeveer 40 tot 60 cm. hoog en eind juli of begin augustus zijn de zaden rijp en men kan met het verzamelen doorgaan tot half oktober. Herikzaden hebben een verwarmend effect en daarom wordt het vaak gebruikt voor vogels die lijden aan asthma of kou, waarop het een heilzame werking heeft. Ook voor vogels, die 's winters in de buitenvolière verblijven, is herik goed voedsel, mede door het reeds genoemde verwarmend effect van herikzaden.

Vele inlandse vogels eten graag herikzaden — zowel rijp als halfrijp — en bij maagonderzoeken van kneuen bleek dat van alle zaden welke in de maag werden aangetroffen herikzaad verre in de meerderheid was.

Niet alleen voor kneuen, groenlingen, putters, sijzen, goudvinken etc. is het een prima voedsel, ook veel kanaries en vooral ook kleine prachtvinken eten graag herikzaden.

M. de Jong

Foto: Horst Müller

De Roerdomp

Het is en blijft een hele toer een roerdomp in het vizier te krijgen. Deze vogel leeft namelijk een zeer verborgen leventje diep in de rietrimboe of hoogveenplassen. Op plaatsen waar deze reigerachtige voorkomt, kan men hem echter wel geregeld horen, want hoewel zijn gewone roep niets anders is dan een rauwe kreet, die het best beschreven kan worden als 'aark', laat hij in het voorjaar — althans het mannetje — een eigenaardig grommend geluid horen. Eigenlijk is het meer dan een gegrom, want na twee of drie keer 'brommen' volgt een soms duidelijk hoorbare inademing, die gevolgd wordt door een zeer karakteristiek 'übroemp', een explosief geloei, waaraan de roerdomp de bijnaam 'meerstier' dankt. (Andere benamingen zijn: putoor, butoor, domphoorn, roesdommel, iperom en rietdomp, om er enige te noemen.)

De vlucht doet denken aan die van een reiger; de hals is ingetrokken, de poten wijzen gestrekt naar achteren en de vleugels worden betrekkelijk langzaam op en neer bewogen. Heeft u het geluk er een in de kijker te krijgen, dan ziet u dat de vogel goudbruin van kleur is met een mengeling van donkere vlekken en strepen op het verenpakje, de bovenkant ietwat donkerder dan de onderzijde. De snavel en de betrekkelijk korte poten met enorm lange tenen zijn gelig groen. Opmerkelijk is de nagel van de middelste teen; deze is namelijk van onder gekarteld en heeft aldus de vorm van een miniatuurkammetje. Er zijn slechts weinig vogelsoorten, die een dergelijk 'apparaatje' hebben en bij de roerdomp doet het niet uitsluitend dienst om de veren te reinigen, maar tevens komt het uitstekend van pas als de vogel door de rietstengels zich sluipend uit de voeten maakt en met de lange tenen bosjes riethalmen omklemt. Dit zich sluipend uit de voeten maken doet de meerstier alleen dan, wanneer hij vroegtijdig gevaar of onraad ontdekt. Is de dreiging namelijk dichtbij, dan neemt de putoor onmiddellijk de paalhouding aan, dat wil zeggen: hij strekt de lange hals omhoog, waarbij de scherpe snavel naar boven wijst. Onbeweeglijk blijft het dier zo staan en zijn vlekkerig en streperig patroon draagt er zorg voor, dat hij als het ware 'oplost' tussen de vegetatie. Zo kan men de vogel op slechts korte afstand passeren zonder hem te zien. Heeft men hem echter wél in de gaten en wil men hem met alle geweld van heel nabij bekijken, pas dan asjeblijft op! De vogel wil dan namelijk niet meer vluchten, maar neemt de aanvalshouding aan. Hij laat zich achterover zakken en tracht zijn belager te imponeren door de halsveren waaiierend als een breede boa om de schouders te leggen en de vleugels en de staart wijd uit te spreiden. De vogel is dan woedend en beslist gevaarlijk! Plotseling schiet de dolksnavel bliksemsnel uit, gericht op het hoofd van de indringer en toch is dit geen doordachte aanval op de ogen. Wijlen dr. Portielje heeft dit aangetoond: een in het nauw gedreven rietdomp pikt instinktief naar een kleine vorm op een grotere, dus hoofd (klein) op de romp (groot).

In de dichte moeras-rietrimboe bouwt het vrouwtje haar nest. Zij vervaardigt een eenvoudig plat bouwsetje van overjarig riet, biezen en graslinten en belegt de 'kom' met wat fijner materiaal. De dikte van deze vlonder is doorgaans afhankelijk van de bodemgesteldheid: hoe natter de omgeving, hoe dikker de wieg. De vier tot zes eieren — soms één minder en hoogst zelden één meer —

zijn olijfbruin, soms naar het groene trekkend. Qua kleur hebben ze veel weg van die van de fazant. Het broeden, dat evenals het grootbrengen van de jongen, geheel voor rekening van mama komt, duurt ongeveer vijftientig dagen. Als zij de eieren verlaat, vliegt ze niet meteen op maar loopt eerst een eind door de vegetatie, zodat op sommige plaatsen een duidelijk paadje van platgetrapte rietstengels ontstaat. Doorgaans begint zij reeds met broeden nadat het eerste ei is gelegd en zodoende vertonen de jongen van één legsel een aanmerkelijk leeftijdsverschil. Als zij een week of drie oud zijn, gaan ze reeds op stap tussen de begroeiing, scharrelen wat rond tussen de rietstengels en blezen of rusten uit op de in de nabijheid gebouwde rietvlondertjes. Het duurt circa acht tot negen weken eer het kroost de vliegkunst machtig is; dan is er een hele last afgewenteld van de schouders van het wijfje.

Soms hoort men de roerdompman ook nog wel 'brullen' — weet u een beter woord? — in juni en juli. Dan zitten de meeste vrouwtjes reeds lang te broeden en men zou het heerschap ervan kunnen verdenken, dat hij het niet zo nauw neemt met de huwelijksrouw. Verondersteld wordt dan ook, dat bij de mannetjes polygamie voorkomt, te meer daar madame immers de huishoudelijke plichten alléén vervult, zoals wij hebben gezien. In zeer strenge winters komt de roerdomp noodgedwongen uit zijn beschuttende omgeving, op zoek naar maagvulling. Heel wat putoren leggen dan het loodje, iets wat in de daaropvolgende zomermaanden op de broedterreinen zeer goed merkbaar is. En dat is verdraaid jammer, want roerdompen zijn nu eenmaal niet dik gezaaid in ons kleine landje.

TROMPETERKRAANVOGEL GESCHOTEN

Op 4 januari 1968 schoot een jager „bij vergissing" een der zeer zeldzame Trompetterkraanvogels in het Aransas Pass Natuurreservaat in Texas. Dierenartsen in het nabij gelegen San Antonio poogden tevergeefs zijn leven te redden. De dood van dit dier bracht de totale populatie van deze soort terug tot 47 stuks. Volgens een zegsman hield de jager de Kraanvogel voor een sneeuwgan en zijn commentaar luidde: volkomen ongeloofwaardig, de dieren lijken evenveel op elkaar als een autobus en een volkswagen.

(Aazpa Newsletter)

Noot redactie: De Amerikaanse autoriteiten doen zeer lofwaardige pogingen deze soort voor uitsterven te behoeden. Niet alleen is een speciaal winterreservaat ingericht, maar ook worden de dieren op hun jaarlijkse duizenden kilometers lange tocht naar hun broedgebieden in Canada door helicopters begeleid. Niettegenstaande al deze pogingen is de toestand van deze soort, gezien het kleine aantal, zeer kritiek.

(uit: Parknieuws-Dierenpark Wassenaar Zoo)

Wissel

De

Geslaagde Muskaatvinkenweek

Fred Panjer

Een vogel die we weinig in de volières aantreffen is de muskaatvink. Zijn eenvoudig verenkleed spreekt de doorsnee liefhebber blijkbaar niet aan. Wanneer men daarnaast in bijkans alle vogelboeken schrijft dat ze lang niet altijd met succes jongen groot brengen, dan is de interesse om ze aan te schaffen helemaal gedaald.

Toch heb ik vorig jaar besloten ze te kopen en ik heb er geen spijt van gehad. Het stelletje werd in een winkel gekocht en bestond uit een forse man puntgaaf, en een popje dat iets kleiner was, en wat minder strak in de veren.

Ze gingen in een buitenvolière en voelden zich al spoedig op hun gemak. Al spoedig begon het mannetje te zingen, hetgeen men beter kan zien dan horen. Ze begonnen echter pas in het najaar te nestelen. Ze bouwden een mooi nest in een nestkastje met rond invlieggat, maar tot eieren leggen kwam het niet.

In de winkel waar ze gekocht waren kon ik het popje ruilen voor een jonge geringde pop, een buitenkansje dus.

De wintermaanden brachten ze in een binnenvolière door en gingen in het voorjaar weer naar buiten. Ik verwachtte er niet veel van, maar kreeg hoop toen ze met een stel Japanse meeuwen samen een vijftal eieren van deze meeuwen uit-

broeden en de jongen voerden of het hun eigen jongen waren. Zodra de jonge meeuwen uitvlogen heb ik ze met de ouden uitgevangen.

De Muskaatvinken verloren tegen mijn verwachting in alle belangstelling voor het nestkastje, en vloegen weer doelloos rond. Eind augustus zag ik ze echter voor het eerst paren. De man trachtte met een lange grasspriet in zijn snavel de pop te verleiden en dat lukte.

De volgende dagen herhaalde zich dat en ze begonnen naar een woning te zoeken, die ze vonden in een nestkastje dat erg ongunstig hing, ik moest er n.l. als ik ging voeren met mijn hoofd vlak voor langs. Ze vonden dat blijkbaar niet erg, want de man stouwde het helemaal vol met alles wat hij maar kon vinden. De pop gooide het meeste er weer vakkundig uit en alleen dor gras kon in haar ogen genade vinden. Hoe de man ook probeerde trosgierst naar binnen te slepen, zodra hij zijn rug had gekeerd werd het er even deskundig weer uitgewerkt. Hij werd er moedeloos van en staakte na een paar dagen de pogingen en vervoegde zich bij zijn vrouw in het nest, waar het eerste ei niet lang meer op zich liet wachten.

Ik gaf ze verse eischalen waar ze veel van aten. In totaal werden vijf eieren gelegd, waarvan er na zestien dagen broeden drie uitkwamen.

De ouders zaten erg vast op het nest en moesten met de vinger worden opgetild voor ze het nest verlieten.

De jongen groeiden hard, op een menu van meelwormen, die zorgvuldig geperst werden, onkruidzaden die ik als hele planten in de volière zette, trosgierst en eivoer gemengd met gekiemd zaad. Na een week ben ik begonnen met ringen dat na negen dagen voltooid was, daar de ouden de ringen er steeds weer afhaalden en in de volière deponeerden. De huidskleur van de jongen was zeer donker en het verenpakje, dat na een dag of tien doorkwam was donkerbruin. Het uitvliegen was vooral de eerste dag een zeer drukke bedoening, ze waren toen 25 dagen oud en zaten helemaal in de veren.

Ze werden de hele dag gevoerd door de zeer opgewonden ouders. Gezien de tijd van het jaar zijn ze toen met z'n vijven naar de binnenvolière verhuist, waar de jongen in vijf maanden op kleur kwamen, en een van hen een man bleek te zijn. Het zijn alle drie zeer levendige vogels waaraan ik veel plezier beleef.

Plezier dat ik andere liefhebbers ook toewens met deze, interessante mooie en goedkope vogels.

De Quetzal

EEN LEVEND JUWEL

De tropische regenwouden van Midden-Amerika vormen het woongebied van één der schitterendste vogelsoorten. Op de met varens, orchideeën, mossen en bromelia-achtigen rijkbegroeide boomstammen, waartussen zich een bonte vogelwereld van Kolibries, Toekans, Tangara's en Klokvogels beweegt, leeft ook de legendarische Quetzal. Hoewel het moeilijk lijkt tussen de honderden vogelsoorten, die in deze gebieden leven, een soort te selecteren, die fraaier is dan alle andere soorten tezamen, is in werkelijkheid de keuze niet moeilijk. Hij zal ongetwijfeld vallen op de Quetzal, die door zijn unieke combinatie van kleur, bevedering en exotische gratie de ere-palm zal wegdragen.

De Quetzal behoort tot de familie der Trogons, die ook vertegenwoordigers telt in Azië en Afrika. Ook de andere soorten Trogons munten uit in pracht. Bij de Quetzals heeft de man een prachtkleed met lange staartveren, die in werkelijkheid verlengde bovenstaartdekveren zijn. Deze kunnen ongeveer 60 cm lang worden, terwijl de lengte van de vogel zelf ongeveer 30 cm is. De bovendelen zijn glanzend metaalgroen, terwijl borst, buik en onderstaartdekveren aardbeirood zijn. De schouderveren, die bijna de toegevoegen vleugels bedekken zijn meer smaragdgroen. De mannetjes bezitten een fraaie goudgroene kuif. De vrouwtjes hebben geen lange staartveren, terwijl kop, borst en buik grijsachtig bruin zijn. Alleen een stukje onder de staart is rood. Bij haar is de onderkant van de staart wit-achtig met brede zwarte dwarsstrepen. De man heeft deze strepen niet.

Sinds vroege tijden heeft de schoonheid van de Quetzal de mens gefascineerd. De Tolteken van Mexico, en na hen de Azteken beeldden hun God Quetzalcoatl af met Quetzalveren in zijn helm. Na het verval van deze culturen werd het Quetzal-symbool niet meer op tempelmuren afgebeeld, maar verscheen het in de loop der tijden op muntstukken en postzegels. Heden ten dage is de Quetzal de nationale vogel van Guatemala, en zijn naam duidt ook de geldeenheden van dit land aan. Ondanks de strenge bescherming is hij in Guatemala nog maar zelden te vinden. De naam quetzal, ontleend aan een oude Indiaanse taal schijnt „staartveren” te betekenen.

In de vroege Indiaanse beschavingen was het gebruik van quetzalveren voorbehouden aan personen van koninklijke of adellijke afkomst. Ondanks dit exclusieve gebruik was de Quetzal ten tijde van de ontdekking van Amerika door Columbus nagenoeg verdwenen uit de bewoonde streken. Het bestaan ervan was alleen bekend bij ge-

ruchte, zodat de meeste Europese vogelkundigen geneigd waren het bestaan ervan als fabel te beschouwen.

In de 19e eeuw werd de soort herontdekt en begon er een stroom van gedroogde quetzalhuiden de oceaan over te steken om aan de behoefte van musea, verzamelaars en de sierverhandel te voldoen. Het resultaat was natuurlijk een enorme afname in aantal in de gebieden, waar de vogel de vroege Indiaanse culturen had overleefd. Wanneer de Quetzal zich niet teruggetrokken had in onherbergzame, bergachtige gebieden zou hij thans misschien uitgestorven zijn.

De geleerden onderscheiden de Quetzal in 3 ondersoorten, waarvan één in noordelijk Zuid-Amerika voorkomt. De twee andere leven in Midden-Amerika van Mexico tot Panama. De biotoop bestaat uit bergwouden. De Quetzal is een holenbroeder en kiest meestal vermolmd boomstammen uit. Vaak schijnen zij ook verlaten spechten-nesten te gebruiken. Het legsel bestaat uit 2 groenachtig blauwe eieren, die 17 à 18 dagen bebroed worden. De jongens worden in het begin uitsluitend met insecten gevoed, en eerst later wordt het dieet aangevuld met fruit.

Er zijn betrouwbare waarnemingen, dat het mannetje zich achterover van een tak laat vallen om zijn lange staart niet te beschadigen; de vlucht is langzaam en zwaar. Ze zijn in staat hun voedsel, fruit en insecten, in de vlucht tot zich te nemen.

vervolg op pag. 367

Foto: Wolfgang de Grahl

DE GRASPARKIET EN ZIJN KWEEMETHODEN

Door: J. J. Hordijk

Foto: Horsi Müller

Is inteelt gevaarlijk en werkt het degeneratie in de hand?

Inteelt is niet gevaarlijk mits het goed wordt toegepast en geeft GEEN degeneratie. Een goed voorbeeld zijn de zelfbestuivende planten wat een pure vorm van inteelt is.

Hierbij treedt geen degeneratieverschijnsel op. Verder vindt in de natuur veelvuldig inteelt plaats echter heeft men hier vaak het grote voordeel dat er een natuurlijke selectie plaats vindt.

In de volière waar soms door onoordeelkundige selectie de onjuiste vogels worden aangehouden heeft men een veel grotere kans op degeneratie. Een ander belangrijk punt is, dat sommige fysische eigenschappen gekoppeld zijn aan factoren welke wij wel wensen en aan factoren, welke wij niet wensen.

Een voorbeeld hiervan is de kleur. Iedere kweker weet dat de groei van de albino en lutino langzamer verloopt dan de groei van de groene vogels. De degeneratie wordt dan dus veroorzaakt door het wegwekken van een fout welke gekoppeld is aan een goede eigenschap, waardoor men door het uitsselecteren van de fout direct de goede eigenschap meeneemt. Hoeveel hondenrassen zijn er niet totaal veranderd wat geestelijke eigenschappen betreft, door de zucht naar het fokken van mooie gemoderniseerde rassen, maar waarbij men veel belangrijke eigenschappen zoals vruchtbaarheid, gehardheid, snelle groei, ziekteresistentie, verloor.

Ook een goed voorbeeld is de long-flighted vogel evenals de buff-type vogel, welke van karakter altijd slomer zijn dan de yellow-type vogels. Dit ligt niet zoals sommige mensen menen in hun lichaamsbouw, maar juist andersom, aan zijn lui of rustig karakter. Ditzelfde zag men indertijd bij het Short-Horn vee in Engeland wat tamelijk onrustig van aard was. Door te kruisen met een rustiger type ontstond een type wat zelf rustiger was en daardoor meer vlees had. In veel gevallen van gekoppelde factoren zal alleen een crossing-over uitkomst brengen.

Tot slot nog een opmerking.

Het is bijna nooit het geval dat een groep vogels degenerereert op die punten waarop de kweker selecteert maar juist in die punten waar de kweker geen acht op heeft geslagen.

Welke vogels gebruik ik voor inteelt?

Welke vogels we voor inteelt gebruiken is van het grootste belang. Het beste is om eerst een aantal vogels bijeen zien te krijgen welke in een of meer punten uitblinken.

Let vooral bij de aankoop van de vogels of hun familieleden ook in de gewenste punten uitblinken, zodat de koopvogel geen uitschieter is. Hierdoor is men verzekerd van een sterke doorvererving van de gewenste eigenschappen.

Gebruik voor verbetering van type steeds poppen, hetgeen u niet mee zal vallen daar u gemakkelijker een goed type man koopt dan een pop van

goed type. Het gebruik van goede type poppen geeft volgens de Weissman-theorie vaak goede type mannen in de nateelt. Zelf heb ik bij diverse kwekers en bij mijzelf opgemerkt dat deze theorie in vele gevallen opgaat. Natuurlijk moet de man dan geen dominerende fouten bezitten.

De aangekochte vogels worden eerst twee tot drie jaar onderling gekruist, totdat men een aantal vogels krijgt welke de standaard aardig benaderen. De inteelt die men nu gaat volgen mag niet te nauw verwant zijn, dus geen broer x zus maar beter is neef x nicht of nicht x oom of halfbroer x halfzus. Men moet in de eerste jaren zeer streng selecteren en de kleinste fouten direct uitschakelen.

Eerst gaat het om de dominante fouten, terwijl na ongeveer twee jaar de recessieve fouten te voorschijn komen.

De inteeltmethode brengt namelijk met zich mee, dat al de fouten welke recessief in de vogels aanwezig zijn, aan het oppervlak komen. Hierdoor lijkt in het begin de inteeltmethode een grote mislukking.

Wat wil ik bereiken?

Dus het doel van de stam b.v. goede spots, goede kop, of kwaliteitsverbetering van het type?

Het is natuurlijk van zeer groot belang wat de kweker denkt te bereiken. B.v. wanneer hij over een grote accommodatie beschikt kan hij gaan intelen op één punt van de vogels zoals het masker of de kop. Hierdoor krijgt hij diverse stammen zoals een voor de kopvorm, een andere stam heeft dan de eigenschap van een goede vleugel-dracht enz.

Voor de meeste onder ons welke geen grote accommodatie bezitten is dit niet mogelijk, daarom zullen velen van ons beter naar het totaalbeeld kunnen kweken, hetgeen ook heel goed mogelijk is. Dit heeft ook het voordeel dat zij niet zoveel vogels behoeven aan te houden, terwijl als men de vogels goed doorgekweekt heeft het aantal topvogels per aantal gekweekte vogels ook hoger komt te liggen.

Het voordeel van de eerste groep kwekers, welke in feite om tot het eindresultaat te komen een combinatie kruisen en intelen toepassen is dat zij de kopende kweker van de tentoonstellingsvogel voor $\pm$ twee jaar of langere tijd uitschakelen. Dit komt doordat de koper in dit geval geen gebruik kan maken van doorgekweekte vogels. De verkoper volgt namelijk de volgende methode: Er worden diverse vogels met goede punten onderling gekruist, echter hebben deze vogels ook hun slechte punten welke zij verborgen meevererven. Nu worden deze vogels, welke op de tentoonstelling goed geklasserd worden verkocht. De koper welke zulk een vogel koopt heeft natuurlijk een goede vogel en kweekt in het eerste jaar ook aardige jongen maar valt in de derde generatie snel terug. Vaak deugt dan in zo'n geval de verkoper dan weer niet, maar dit is onjuist. De koper moet alleen een aantal jaren intelen en kan dan

pas op het niveau van de aangekochte vogels komen. Door deze methode schakelt de verkoper de koper doelbewust voor een bepaalde tijd uit en moet de koper eerst zijn kunnen tonen om op hetzelfde niveau te komen als de verkoper. Wacht u even zeggen sommige kwekers en de lijnenteelt dan? Laat ik hierover voorlopig alleen het volgende zeggen:

Denk nooit dat het kweken van een standaard tentoonstellingsvogel verlaagd kan worden tot een rekensommetje, zoals het eerste jaar 50% en het tweede jaar 75% van de vader enz. Neen dit gaat niet op! Als alles zo gemakkelijk ging zou een ieder na bepaalde tijd van de top verzekerd zijn. Gelukkig is dit niet zo, waardoor het kweken zijn aantrekkelijkheid behoudt.

Nu de andere methode.

Verkoopt de kweker een stel ingekweekte vogels welke niet op één punt, maar als geheel voldoet, dan behoeft de koper niets anders te doen dan deze vogels onderling te koppelen en succes is verzekerd. Zelf heb ik van dichtbij zulk een geval meegemaakt bij een der weinige kwekers welke wel over een door gekweekte stam beschikte.

Deze verkocht zijn doorgekweekte vogels aan een kweker welke er aanvankelijk veel succes mee had. Twee jaar geleden verloor deze kweker al zijn poppen met het gevolg dat hij vreemd bloed in zijn vogels van zeer goede kwaliteit moest gaan brengen. Dit had tot gevolg dat de kwaliteit van de jonge vogels snel terugliep.

Het is dus bij de inteelt toepassende kweker mogelijk dat hij vogels verkoopt, welke jongen voortbrengen die na de eerste generatie al van gelijke kwaliteit zijn als de ouders. Dit is voor de verkoper natuurlijk niet altijd even prettig.

Hierin ligt ook de reden dat de eerst besproken methode hoofdzakelijk hier wordt toegepast en wel door aankoop van zeer goede Engelse vogels, welke onderling gekruist, zeer goede, maar geen stamzuivere tentoonstellingsvogels geven.

Echter ligt het percentage toppers hetwelk deze kwekers kweken aanmerkelijk lager dan bij de kwekers die zelf een eigen stam opgebouwd hebben. Het uitschakelen via kruising ziet men ook bij de duivensport.

Laat ik u hier eens een voorbeeld van geven. Zoals sommige onder u weten is de postduif een gecreëerde vogel.

Neemt men nu een normale postduif en kruist men deze met een baardtuimelaar dan is er grote kans dat hieruit prima vitesse vogels worden gekweekt. (Vitessevogels zijn duiven, welke goed vliegen op korte afstand.)

Deze combinatie is dus goed, maar aan de jongen uit deze vogels heeft men niets voor de vluchten.

Is een outcross na verloop van tijd noodzakelijk en wanneer moet deze plaats vinden?

Wanneer men enkele jaren inteelt toepast is een outcross noodzakelijk zodra men een fout ziet optreden in de fysieke eigenschappen van de vogels b.v. doordat de vruchtbaarheid terugge-

Wissel

De

lopen is of omdat de groei niet snel genoeg gaat. Ook kan men door middel van een outcross eigenschappen in de stam kweken welke er niet in aanwezig zijn. Het bovenstaande kan b.v. het geval zijn bij verbetering van de kop, zodat men de vogel die de gewenste eigenschap — goede kop — bezit in zijn stam kan enten.

Het zou dom zijn de outcrossvogel direct in de stam te brengen, daar deze vogel ook veel eigenschappen bezit welke wij niet in onze stam willen brengen.

Soms neemt men voor outcross een man welke men aan twee of drie poppen paart. De jongen welke de gewenste eigenschap bezitten worden teruggekoppeld op de moeders terwijl onderling ook gekoppeld wordt, dus halfbroer x halfzus. De jongen uit deze paringen welke de gewenste eigenschappen bezitten worden aan de stamvogels gepaard.

Tenslotte de laatste vraag.

Blijft er variatie in de voortgebrachte stamvogels?

Er zal onder de stamvogels niet veel variatie zijn, hoewel in de stam steeds een kleine variatie blijft door de crossing-over van diverse polymere factoren. Ook hier speelt natuurlijk het milieu een zeer belangrijke rol.

Men kan spreken van een inteelt toepassende kweker als hij geslaagd is in zijn opzet d.w.z. wanneer hij in staat is een eigen uniforme vogel te kweken welke de standaard benadert maar toch zijn eigen kenmerk heeft.

Lijnteelt

Zoals ik hierboven reeds opmerkte is het heus niet zo gemakkelijk als de vele publikaties doen veronderstellen om een topvogel te dupliceren.

Het is inderdaad mogelijk door de paring vader x dochter en moeder x zoon, maar beter is als aanvangsmethode de hiervoor beschreven inteeltmethode.

Hierboven heb ik al opgemerkt dat het kweken van topvogels niet teruggebracht kan worden tot een eenvoudig rekensommetje.

Verder zou ik graag hier in Nederland eens kennis maken met een topkweker welke door lijnteelt een bepaalde topvogel gedupliceerd heeft. In de duivensport wordt deze methode veel toegepast zullen diverse kwekers zeggen, maar zij moeten niet vergeten dat de mand voor de duivenkweker een goede hulp is bij het selecteren.

Een duif vliegt hard en komt in de prijzen of komt niet, verder krijgt een postduif 10 tot 15 maal per jaar de kans om te bewijzen waartoe zij in staat is. Dit zijn exacte feiten.

Nu bekijken we de grasparkiet waar het alleen op het uiterlijk van de vogel aankomt, hetgeen nog afhankelijk is van veel factoren zoals conditie, warmte, kou, enz.

De grasparkiet krijgt hooguit vier maal de kans om te bewijzen wat hij waard is.

Boven dit alles vereist het van een grasparkieten-

kweker meer kennis van zijn vogels dan van de duivenliefhebber.

De parkietenkweker moet in staat zijn om zijn vogels te selecteren zonder op de tentoonstelling af te gaan. Dit is de voorwaarde voor zijn succes. Laat ik een voorbeeld geven.

In 1965 zat op de Bondstentoonstelling een vogel, een pop met een zeer laag aantal punten (83) van een van onze beste kwekers. Daar deze vogel over een zeer goede kop beschikte had ik wel interesse in deze vogel. Ik vroeg aan de eigenaar naar de prijs van deze vogel, deze was dusdanig hoog dat ik het idee kreeg dat hij de vogel liever niet verkocht, hoewel deze vogel veel lager uit de bus was gekomen dan de andere vogels van deze kweker en welke grif van de hand gingen. Later zag ik dezelfde pop bij de kweker in zijn kooi waar hij haar gebruikte als kweekvogel. Dit is het grote voordeel wat deze kweker had, dat hijzelf kon beoordelen of een vogel goed of slecht is.

Laten we nu nog even teruggaan naar de lijnteeltmethode. Wil men lijnteelt gaan toepassen dan moet men eerst de beschikking zien te krijgen over zuiver verervende vogels welke er hier in Nederland niet veel zijn.

Zolang de meeste onzer topvogels nog bestaan uit een allegaartje van goede en slechte eigenschappen welke zichtbaar of onzichtbaar zijn, kunnen wij er beter aan doen deze methode nog niet toe te passen.

Wel kan men dit toepassen als u over doorgekweekte vogels zou beschikken waarbij de lijnteelt mits goed toegepast ook zeer zeker tot een langdurig succes kan leiden.

Tot slot nog een opmerking omtrent de inteelt. Vergeet nooit dat bij inteelt nooit iets in de vogels wordt gebracht, maar dat men altijd bepaalde eigenschappen uitschakelt.

Hierdoor zult u nooit meer uit uw vogels kunnen halen wat er door de stamdieren is ingebracht, welke de grondslag voor de stam gelegd hebben. Dit impliceert dus dat de beste vogels bijna niet goed genoeg zijn, omdat wat er niet inzit er ook onmogelijk door inteelt uitgehaald kan worden.

DE QUETZAL, een levend juweel

vervolg van pag. 364

De legende wil, dat een gevangen Quetzal spoedig aan een gebroken hart sterft. Dat dit een fabel is, kunt U met eigen ogen waarnemen in onze vermaarde Louise-Hal, waar zich sinds enige tijd een prachtig, nog vrij jong paar Quetzals bevindt. U kunt ze vinden in één der zij-volières in de buurt van de rots. Het toeval wil, dat in dezelfde voliëre ook een familieid huilst, nl. de Pauw-Quetzal of Reuzentrogon. Bij deze soort ontbreekt zowel de fraaie kuif als de lange staart. (Uit: „PARKNIEUWS" van Dierenpark Wassenaar Zoo)

Tijgervinken

Robin L. Restall

De tijgervink is een van de kleine tropische vogels die het meest wordt ingevoerd. Ze komen in India in enorme aantallen voor en het is dan ook vanuit dit land dat de meesten worden ingevoerd. De prijs is vrij laag, vandaar ook dat veel beginnende vogelliefhebbers tijgervinken in hun collec-

Jonge vogels lijken op de pop, maar missen de rode stuit en de witte stippen. Als wij oostwaarts gaan komen wij in Birma, waar de **AMANDAVA AMANDAVA FLAVIDIVENTRIS** voorkomt. Deze soort wordt geelbuik tijgervink genoemd, daar de man geen zwarte buik heeft zoals de voorgaande

Links: *Amandava Amandava Amandava* Rechts: *Amandava Amandava Flaviventris*

tie opnemen, temeer daar ze zeer sterk zijn en geen bijzondere eisen stellen in hun verzorging. Er zijn 3 rassen.

De **AMANDAVA AMANDAVA AMANDAVA** komt in hoofdzaak in India voor. Deze vogeltjes zijn 9 à 10 cm lang. In prachtkleed is de man dieprood van kleur, de vleugels hebben een bruine tint, evenals de staart, de buik en onderstaartveren zijn zwart.

De benedenborst, flanken, vleugels en staart zijn bedekt met witte stippen. Het opvallende bij tijgervinken is dat zij een broed- of prachtkleed en een rustkleed hebben. Buiten de broedtijd is het verenpakje van de man vrijwel hetzelfde als van de pop, keel en borst zijn wat grijzer en het rood van de stuit is wat voller van kleur en ook uitgebreider.

De pop heeft een bruine bovenzijde met witte stippen op de vleugels, de bovenstaartdekveren zijn min of meer rood, ook met kleine witte stippen. De keel is grijsbruin, de onderzijde is geelbruin.

368

soort, maar een min of meer goudgele. Ik heb deze soort nog nooit gezien en ik weet ook niet of ze al eens ingevoerd is.

Het derde ras **AMANDAVA AMANDAVA PUNICEA** komt voor in Zuidelijk Malakka, Thailand, Vietnam en op Java. Bij deze soort heeft het rood van de man een karmijnrode tint en ze hebben minder stippen op de vleugels, stuit en staart, terwijl deze stippen ook kleiner zijn.

Een probleem voor veel liefhebbers is dat het rood van de man na de rui meestal niet meer in zijn volle diepte terugkomt. Hierover zijn al veel artikelen geschreven, waarbij meestal wordt aangeraden om maar kleurvoer te gebruiken.

Ik houd mijn tijgervinken het gehele jaar in de buitenvolière, welke volop beplant is, en hoewel de kleur een weinig is teruggelopen, komt hij toch ieder jaar weer prachtig terug, zodanig zelfs dat liefhebbers vaak denken dat het pas ingevoerde vogels zijn. Mijn vogels hebben wel een keus uit een grote verscheidenheid aan voedsel.

Ussel

De

Sir Godfrey Davis raadt aan om de tijgervinken onder zo natuurlijk mogelijke omstandigheden te houden. Hij plaatste een kooi met tijgervinken iedere dag op een ander stuk van zijn grasveld, besproeide ze met regenwater en gaf iedere dag witte wormpjes en halfrijpe graszaden. Het resultaat van al deze moeite overtrof alle verwachtingen, de vogels behielden hun kleur volledig.

Tijgervinken zijn bijzonder plezierige voliërevogeltjes, die zich in een groepje prettiger voelen dan als paartje alleen. Als men van de typische zang wil genieten, kan men beter een man apart houden.

In de natuur bouwen ze hun nest dicht bij de grond. Als nestmateriaal wordt gras gebruikt. Soms is de man zo'n enthousiaste bouwer, dat hij nog met de nestbouw doorgaat als de pop al zit te broeden.

Normaal worden 5 kleine ovale witte eitjes gelegd, soms 4 en in bijzondere gevallen 6. Ze komen zowel in een kooi als in een voliëre tot broeden, hoewel ze zonder twijfel in een beplante voliëre eerder hiertoe zullen overgaan dan in een kooi. In een nestkast kan men vast wat droog gras of raffia leggen. Nestmateriaal moet in grote verscheidenheid worden gegeven, zoals lange sten-

gels stro, plantenstengels, vers gras, hooi en veren.

Eerder schreef ik dat ze in de natuur het nest laag bij de grond bouwen, in een voliëre zullen ze echter een plaatsje zoeken dat hen veiligheid en beslotenheid biedt.

Als voedsel krijgen ze op de eerste plaats een tropisch zaadmengsel en trosgerst. Daarnaast geef ik mijn vogels verschillende onkruidzaden, extra witzaad, insektenvoer, maden en meelwormen. Verder zaai ik gierst, witzaad en verschillende graszaden in de voliëre en zodra dit opkomt wordt het door de vogels gegeten.

Door een juiste keuze van de beplanting worden insekten aangetrokken, zo heb ik o.a. bramen- en rozenstruiken en zonnebloemen in de voliëre geplant.

In de wintermaanden en in de broedtijd geef ik ook gekiemde zaden.

Tijgervinken baden erg graag en één of tweemaal per dag moeten ze daarvoor de gelegenheid krijgen.

Als ze geacclimatiseerd zijn kunnen ze het gehele jaar in de buitenvoliëre blijven. Ook bastaarden zijn met tijgervinken gekweekt, o.a. van tijgervink x goudbukje en tijgervink x zebra-vink.

BOEKENNIEUWS

WATERSLAGERS

Houden, kweken, keuren.

Voor waterslagerkwekers, die niet geheel op de hoogte zijn van datgene dat ze moeten weten om goede waterslagers te kunnen kweken, is een goed werkje verkrijgbaar, onder bovenstaande titel. Ook voor de harzerkanariekeker zijn veel waardevolle gegevens te vinden.

Om in de zangkanariesport iets te bereiken, is kennis van teelt, voeding, opleiding, stamvorming, ziekten en gebreken, een eerste vereiste. In het boekje **Waterslagers**, houden kweken, keuren, worden al deze aspecten uitvoerig omschreven.

Het wordt u franco toegezonden na storting van f 6,20 op giro 499637 ten name van M. van Woezik, Regentesselaan 378, Den Haag.

In dezelfde serie verscheen „**Findelkinder**“, geschreven door **Otto von Frisch**, ook een bekende auteur voor vele vogelliefhebbers. De ondertitel van dit boekje „**Tips für Aufzucht und Pflege von Jungvögeln**“ geeft duidelijk de inhoud van dit boekje aan. Het is geschreven voor vogelvrienden, die jonge vogels, die in de natuur verlaten worden aangetroffen, willen proberen te redden door ze met de hand te voeren en zo trachten groot te brengen. Ook vele vogelliefhebbers zullen er echter een hoeveelheid gegevens in aantreffen, welken hen goed van pas komen bij hun voliërevogels. De prijs bedraagt D.M. 5.80.

HET SLUITSTUK KANARIE-POKKEN

In de serie artikelen „Pokkenbestrijding“ is het mij misschien mogen gelukken U enig inzicht te geven in deze moeilijke materie.

Tot besluit wil ik in dit artikel nogmaals het belangrijkste onder Uw aandacht brengen, gooi dit nummer dus niet weg, maar grijp er naar als U het nodig denkt te hebben.

Voorop moeten we vaststellen dat pokken alleen te voorkomen is door tijdig enten, de ziekte genezen is uitgesloten. Tijdig enten wil zeggen, onmiddellijk na de kweek — begin augustus — mild enten, eventueel 3 weken daarna zwaar enten.

Als U tot enten besluit, moeten Uw vogels in goede conditie zijn. Zijn Uw vogels al besmet, dan bent U met enten te laat en haalt een enting weinig of niets uit. Sla dus mijn raad om te enten niet in de wind en zeker zij die in open volières of vogelverblijven vogels houden, moeten bedenken dat dit voor hen zelfs een eis is. Kleine en goed af te sluiten vogelverblijven, daarvan hoeft de eigenaar niet te enten, echter wel intens muggen, vliegen en ander gespuis bestrijden.

Oppassen bij aankoop van nieuwe vogels of materiaal, dit mag niet afkomstig zijn uit bedenkelijke kwekerijen. Geen besmette kwekerijen bezoeken of een kweker ontvangen, die de ziekte onder zijn vogels heeft, elkaar de hand drukken is dan al gevaarlijk.

Pokken-diftherie openbaart zich vrijwel altijd door puistjes, eerst aan de teentjes, daarna aan snavel en ogen en kan zich over het gehele lichaam verspreiden. De puistjes worden snel groter, stoten dan pus uit, welke aan wanden en zitstokken komt te zitten, waardoor overal de smetstof aan komt te zitten, de besmetting breid zich dan razend-snel uit en er is vrijwel geen vogel die er vrij van blijft. De vogels zijn ernstig ziek, eten weinig of niets, zitten bol en happen naar zuurstof, vandaar de naam hapziekte. Als U er snel bij bent en in het beginstadium die puistjes met peniciline, jodium of levertraanzalf behandelt, wil dat wel eens resultaat afwerpen, meestal echter is het te laat en sterven alle vogels.

De inwendige pokken, meestal het gevolg van de uitwendige (maar lang niet altijd), is soms moeilijker te constateren, men ziet dan alleen maar

dat de vogel dik gaat zitten en naar zuurstof hapt. Hier is geen helpen mogelijk, we kunnen zeggen het is ongeneeslijk.

Pokken kunnen de vreselijkste verminkingen veroorzaken.

Ook kunt U in het beginstadium trachten de ziekte te localiseren door elke vogel apart op te koolen, een aparte ziekenafdeling te scheppen en bij verzorging eerst de gezonde vogels helpen, daarna de zieken. Nooit rechtstreeks van de zieke naar de gezonde vogels gaan, eerst goed handen wassen en op de ziekenkamer een oud kledingstuk hangen om over Uw kleding aan te trekken en bij het verlaten daar achterlaten. Een dwel, nat gemaakt met een of ander ontsmettingsmiddel, voor de deur leggen en goed voeten vegen is sterk aan te bevelen. Ook is ontsmetten van het gehele vogelverblijf bittere noodzaak.

Denk nu niet dat ik overdrijf, verre van dat, van ganser harte hoop ik dat U nimmer met het spook kanariepokken te maken krijgt.

Nu de kansen welke een enting U kan bieden.

Bij een besmetting zonder enten zal het sterftcijfer 99% bedragen. Bij een besmetting als tien dagen tevoren een milde enting heeft plaatsgehad, ligt het sterftcijfer op 30 à 35%. Milde enting is ongevaarlijk. Altijd eerst mild enten, zou men dit verzuimen en direct een zware enting toepassen, dan zou men in feite zijn vogels zelf besmetten, hetgeen dodelijk kan zijn voor de gehele kwekerij.

Na de milde enting ontwikkelen zich op de entplaats kleine pokjes, welke snel verdrogen. Ziet men na 10 dagen niets, dan moet de milde enting herhaald worden. Drie weken na datum van de milde enting en mits zich de pokjes vertoond hebben, kan men de zware enting toedienen. Tien dagen na de zware enting zijn de vogels vrijwel levenslang immuun tegen kanariepokken.

Een zware enting geeft echter 2% entverlies, dat wil zeggen dat 2 vogels op de 100 een zware enting niet verdragen.

Door de kleurkwekers wordt een zware enting vermeden, omdat deze een tijdelijke stilstand in de rui veroorzaakt, men krijgt dan tweekleurige vogels, hetgeen zeer nadelig op een tentoonstelling kan zijn.

DIFThERIE

Zij volstaan dus liever met een ongevaarlijke milde enting en dragen liever het risico van 35%. In groeps- of verenigingsverband is het enten het voordeligst.

Entstoffen moeten door dierenartsen worden aangevraagd, zij moeten de enting zelf verrichten en mogen deze niet in handen geven van leken.

De aanvraag moet gescheiden bij het Centraal Diergeneeskundig Instituut, Prof. Poelslaan 35, Rotterdam 7.

Een flacon entstof, inhoud voldoende om 200 vogels te enten, kost plm. f 6,—. Wil men mild en zwaar enten, dan kost U dat voor 200 vogels f 12,—. Daarnaast moet U de kosten van de dierenarts niet vergeten en wat deze heren rekenen weet ik niet, het verschilt soms van elkaar.

Dit is nu alles wat ik U over deze zaak heb kunnen vertellen.

U begrijpt echter, dat er in die afgelopen twaalf jaar rondom deze actie ook veel andere dingen op de voorgrond traden.

Mits onze redacteuren mij toestemming hiervoor verlenen, wil ik gaarne met U een wandeling langs deze voorvallen maken. Als U dan vraagt waarom, dan zeg ik, omdat ook deze soms zo bijzonder leerzaam waren.

Dikwijls kreeg ik brieven, mijnheer Elderhorst, dat of dat mankeren of constateer ik bij mijn vogels, ik vermoed dat het pokken is, heb ik het bij het goede eind ja of nee? Soms kon mijn antwoord zonder meer zijn: „dat is pokken”, maar ook zeer beslist „nee, dat is geen pokken”, maar wat is het dan wel. In zulke dikwijls moeilijke problemen beet ik mij dan net zo lang vast tot ook dát was opgelost. Heel gekke voorvallen zijn later tot klaarheid gebracht en zo zult ook U merken dat als men aan een wagentje gaat trekken, er soms heel veel andere zaken worden opgeladen en als bruintje nu maar blijft trekken, dan gaat het goed, zo dachten naar mijn mening mijn sportvrienden. Ik geloof dat zij nog gelijk hadden ook.

Vrienden, dit moet het einde zijn, hebt U er iets van geleerd? Ik hoop het!

Krijg ik dus toestemming voor verder vertellen, dan kom ik weer terug met als onderwerp: „De zijwegen der actie”.

Bewaart U dit orgaan wel goed, U kunt het nodig hebben.

EDEL-ZANGERS

Door: M. de Jong

Vermoedelijk zijn er slechts zeer weinig vogelliefhebbers, die de edelzangers niet kennen. In menige volière, vitrine of ruime kooi komt men deze diertjes tegen, hoewel men ze beslist niet zal houden vanwege hun verenpakje. Dat is namelijk grotendeels grijsachtig bruin met op de bovendelen een donkerder vlek- en streeptekening. Maar wat deze vogels missen aan kleurenpracht, wordt ruimschoots vergoed door de fantastisch mooie zang.

Voor zover mij bekend onderscheidt men slechts twee soorten — ik bedoel geen variëteiten — namelijk de „gewone” edelzanger (*Serinus leucopygia*) en de geelstuit-edelzanger (*Serinus atrogularis*). (In de literatuur wordt nog dikwijls de geslachtsnaam *Polioispiza* gebruikt. Zelfs in de laatste druk van Noordzij's aardige boekje *Kamer- en volièrevogels* wordt deze nog gebezigd.) Hoewel de geelstuit ruim een centimeter langer is dan de „gewone”, is het beste kenmerk om deze zangers van elkaar te onderscheiden toch wel de stuit. Bij de edelzanger is deze wit en vandaar de respectievelijke Engelse en Duitse benamingen „white-rumped seed-eater” en „weisbüzeliger Graugirlitz”, bij de geelstuit — de naam zegt het trouwens reeds — geel („yellow-rumped seed-eater” en „Gelbbüzelgirlitz”).

DE EDELZANGER

De territoria van de edelzangers strekken zich uit over enorm grote gebieden van het Zwarte Werelddeel, benoorden de evenaar. In een paar ondersoorten komen ze voor, zowel in het noordoostelijk als het noordwestelijk deel van Afrika. In streken waar de subspecies gezamenlijk opereren, vinden geregeld kruisingen plaats. (In gevangenschap bastaardeert de edelzanger onder andere ook met de geelstuit.)

Buiten de broedtijd kan men de edelzangers in kleine zwermen in hun woongebieden vrijwel overal aantreffen, zowel in de buurt van menselijke nederzettingen op gecultiveerde terreinen, in tuinen en boomgaarden, graag in de buurt van water, maar eveneens in droge, dorre steppenge-

bieden of plaatsen met hoge palmbomen, waar zij zich dan in de hoge kruinen in kleine troepjes ophouden. Als de vogeltjes zich in fladderdansende vlucht verplaatsen van de ene foerageplaats naar de andere, vallen onmiddellijk de helder oplichtende witte stuiten op.

De nestbouw is grotendeels een aangelegenheid voor het vrouwtje. Wel vergezelt haar echtgenoot haar met jubelende zang, maar voor de rest steekt hij geen pootjes uit. Op betrekkelijk geringe hoogte wordt het keurige wiegje bevestigd in een takvork, op een knoest of gewoon tussen twee of drie takken. Het bouwwerkje, werkelijk een lust om te zien, wordt vervaardigd van vezeltjes, worteldraadjes, stengeltjes en halmpjes, doorweven

alsmede groenvoer en als extra versnapering bij tijd en wijle wat hard gekookt ei. In het wild zoeken ze graag plekje op in de buurt van water, dus zorgt u er wel voor dat het de vogels ook in een voliëre niet aan bad- en drinkwater ontbreekt. Daar kunnen ze nu eenmaal niet buiten.

DE GEELSTUITEDELZANGER

Van de geelstuit bestaan vrij veel ondersoorten, die grote delen van Afrika bewonen, zowel noorden als zuiden de equator, zuidelijk tot in Zuid-Afrika. Evenals de edelzangers houden zij zich het liefst op in de buurt van water, hoewel men ze ook aan kan treffen in droge woestijnge-

met haar en van binnen gevoerd met plantepuis en veertjes. Er worden drie of vier, zelden vijf eitjes gelegd, die wit zijn met een lichtblauw of bleekgroen tintje en voorzien van een aantal vlekjes — donkerbruin of zwart — die doorgaans het dichtst opeen staan aan de stompe pool.

Het vrouwtje kwijt zich van de broedplicht, iets wat dertien of veertien dagen vergt. Inmiddels kwinkleert haar eega het hoogste lied, zittend op de een of andere hooggelegen „uitkijkpost”. Ook als het kroost eenmaal ter wereld is, heeft mevrouw het weer druk. De eerste dagen zorgt zij namelijk voor de nodige snavelkost, maar later gaat ook het mannetje zich er mee bemoeien.

In de voliëre nemen de edelzangers ook wel genoeg met een broedkorfje of kanariënestje. Als voedsel nuttigen ze trosgrierst, allerlei zaadjes,

bieden. Het voedsel, dat bestaat uit allerlei zaadjes — bij voorbeeld van diverse grassen en bloemen — wordt troepsgewijs gezocht, waarbij een druk gekwetter niet van de lucht is.

Het nestje is bijzonder klein en bestaat uit ongeveer dezelfde materialen als dat van de edelzanger, hoewel hier meer spinrag wordt gebruikt. De drie of vier eitjes zijn bleekblauw met licht violette ondervlekken, waarover een paar bruine of zwarte vlekjes of puntjes staan. De broedgewoonten komen in grote trekken overeen met die van de voorganger.

Ook de geelstuit zingt allerminst onverdienstelijk, maar zijn liedje kan niet wedijveren met dat van de „gewone” edelzanger, maar je hebt nu eenmaal te allen tijde baas boven baas. Hij wordt veel minder ingevoerd en is derhalve aanzienlijk duurder. Maar voor een echte liefhebber zal dat wel geen bezwaar zijn.

Geachte redactie,

Naar aanleiding van het artikel „De Sijs“ in het aprilnummer van „ONZE VOGELS“ heb ik de pen genomen om mijn ervaring met de kweek van deze vogels aan de lezers door te geven.

Het is mij nl. het afgelopen jaar gelukt jongen te kweken. Het was omstreeks einde mei toen het popje aanstalten begon te maken tot nestbouw. Zo hoog mogelijk had ik daartoe een heidebos in de buitenvolière opgehangen, na er eerst met de vuist een nestkom te hebben ingedrukt. Als nestmateriaal verstrekte ik kort geknipt witte poetskatoen en uitgeplozen touw, waarvan het eerste gretig werd opgenomen.

Het legsel bestond uit vier eieren, waarvan er drie waren bevrucht, welke alle drie uitkwamen.

Na enkele dagen was er een jong dood, de andere twee werden echter prima groot gebracht, waartoe ik vele bladluizen verstrekte.

Dat het popje de ontlasting opat is ook door mij gekonstateerd en wel zeker de eerste vijf à zes dagen.

Toen ze een dag of tien oud waren heb ik ze geringd, na eerst de ringen zwart te hebben gemaakt, daar ik met andere wildzang heb onderhouden dat ze de blinkende ringen trachten uit het nest te verwijderen, waarbij vanzelfsprekend ook de jongen overboord gaan. Dit jaar is mijn plan het oude popje met een Mozambiquesijs man te kruisen, daar ik er dan mee naar de tentoonstelling kan gaan, wat jammer genoeg met eigenkweek wildzang niet kan.

met vriendelijke sportgroeten **W. Aben.**

Waarde sportvriend,

Met dank uw attentieschrijven op de artikelen van de Heren J. P. C. Wachem en A. Elderhorst over ziekteverschijnselen in „Onze Vogels“, ontvangen en de bewuste artikelen met sympathie gelezen. U vroeg mij een oordeel te geven over deze aan gelegenheid, zoals deze zich bij mij stoelt op een jarenlange studie en observering van het dierlijk organisme, in benutting van het voedsel en de aanpassing aan verschillende leefklimaten. Welnu, dan zal ik de geachte schrijvers op de voet volgen.

COCCIDIOSIS

De coccidiën zijn terecht de parasieten van de epitheelcellen van de darmwand. En langs natuurlijke weg buiten het vogellichaam gebracht schep-

pen ze opnieuw in hun ontwikkelingscyclus een mogelijkheid tot het opnieuw binnendringen in het vogellichaam, waarbij het evenwicht van de darmflora zodanig wordt verstoord, dat de vogel spoedig te gronde gaat.

Nu heeft men in voorgaande jaren getracht het darmmilieu zo ongunstig te maken voor vermenigvuldiging, door zuurbestanddelen (denk aan karnemelk o.a.), dat de indringers geen ontplooiing konden realiseren. Ook diende men van andere zijde wel 5% bloem van zwavel, vermengd met houtskool toe. Daarbij oefende het houtskool alleen een neutraliserende werking uit op de sterk werkende zwavel, dat niet geheel onschuldig is. Want door het gebruik daarvan treedt bij langere duur ontkalking van de beenderen op en hoewel men zulks trachtte tegen te gaan door versterking van vitamine A en D (levertraan), bleken toch verschillende stofwisselingsstoornissen niet uit te bannen. Weer later verschenen enkele sulfamiden op de markt, maar hoe méér doelmatiger deze ook kunnen worden aangewend om een halt toe te roepen aan de belagers van het organisme, tot een afdoende bestrijding heeft het nooit geleid.

POKKEN DIPHTERIE

Zoals men weet zijn pokken en diphterie twee benamingen voor één en dezelfde ziekte.

Pokken is de uitwendige vorm van deze ziekte en laat zich aan de oppervlakte van het lichaam onderkennen. Terwijl diphterie de inwendige vorm van de smetstof is. De verschijningsvorm van deze ziekte vindt vooral in het eind van de zomer plaats.

LONGSCHIMMEL

Een goed gehanteerd vaccin geeft hier een goede beschutting. Longschimmel is een verborgen gevaar, welke loert in verschillende schimmelsoorten en vanuit de voedselresten van de vogelkooi. Het zijn de echte belagers van de ademhalingswegen, longen en luchtzakken. Deze ziekte is moeilijk tijdig te onderkennen. Als goed afweer en geneesmiddel wordt veelal kalium-jodide gebruikt. Al deze ziekten hebben naast een individuele heel vaak een collectieve gedragsoorsprong. En ook hier geldt terecht, beter voorkomen dan genezen.

Want het zijn heel dikwijls milieufactoren, die bij het optreden de belangrijkste rol spelen.

Voor één aspect vraag ik uw aandacht. Het is namelijk de gewoonte de vogelkooivloer op gezette tijden met fijn (gebrand zilver) zand te be-

strooien. De absorbtie van vochtige uitwerpselen vindt dan zijn werking. Maar in de — door het — zand geabsorbeerde mest kunnen na enige tijd cultures ontstaan van smetstoffen, vooral als de tijd van verversing meer dan 2 dagen bedraagt.

Ziektekiemen ontwikkelen zich dan in de kringloop tot een hernieuwde en vaak ergere besmetting. Heel sterk is dit gevaar aanwezig bij coccidiose, difterie en longschimmel. Daarbij komt dat het tot nu toe gebezigde strooizand bij een hoge droogtegraad en een heel fijne structuur, stofvorming toelaat of bevordert, vooral bij bewegingen van de vogel. Daarin schuilt een verborgen gevaar, omdat dit rechtstreeks als drager van ziektekiemen nadelen teweegbrengt aan het ademhalingsorgaan en de darmflora.

Gaarne zou ik een iets grovere structuur zien van het zand, waardoor de kleine steentjesvorming in belangrijke mate bijdraagt tot het op peil houden van de wrijf- en maalwerking van het verteringsapparaat der spiermaag. Daarnaast dient zulk een strooizand de heilzame werking van het spektrum der opbouwstoffen in de grootst mogelijke verscheidenheid, zoals ons de zee van nature geeft, te bevatten. Het behoort drager te zijn van gasvormige elementen die in hun wezen als intregender bestanddeel in de poriën ervan zijn doorgedrongen en welke deze gedurende lange tijd weten af te scheiden, tot zuivering van een verblijfsomgeving en fungerende in profylactische (voorbehoedende en bewakende bescherming) zin en betekenis.

Wanneer men zo'n gunstig neveneffect weet te combineren, dan pas scheidt men een leefklimaat voor de vogel, waarin deze de levensdrang-uiting en alles wat daaraan ondergeschikt is, tot een maximum weet op te voeren.

Een proef die niet veel kost is waard om genomen te worden. Ik geloof dat uw vogel u dankbaar ervoor zal zijn.

R. Frijlink

De voor 1-9-1968 bij Uw ringencommissaris bestelde ringen zullen worden afgeleverd in het begin van januari 1969. Voorts bestaat er het hele jaar door gelegenheid ringen te bestellen, doch hiervoor moet op een lange levertijd worden gerekend.

Daar er nog steeds misverstanden schijnen te bestaan ten aanzien van de kweeknummers diene nogmaals dat:

- 1e Ieder lid van de bond die ringen bestelt, wordt een kweeknummer toegewezen.
- 2e Personen die lid zijn van meerdere afdelingen **mogen** slechts via één afdeling ringen bestellen.
- 3e Genoemde personen mogen inzenden op de onderlinge tentoonstellingen van de afdeling waarvan zij lid zijn, mits de betreffende afdelingen hiertegen geen bezwaar hebben. Hebben de afdelingen wel bezwaar dan doen zij beter geen leden aan te nemen die reeds lid zijn van een andere afdeling van de Bond.
- 4e Naar districtstentoonstellingen kan alleen worden ingezonden door leden die in het betreffende district woonachtig zijn.
- 5e Er worden geen bestellingen op afdelingsringen meer geaccepteerd.

Een en ander is vastgelegd in het in bewerking zijnde reglement voor de tentoonstellingen. Door deze publikatie kan ieder lid en ieder afdelingsbestuur op de hoogte zijn van de getroffen regeling.

Voor zover men zich toch niet aan de regeling houdt en hierdoor moeilijkheden ontstaan heeft men die volkomen aan zichzelf te wijten. Eventuele excuses in de vorm van „het niet te hebben geweten“ zullen dan ook niet kunnen worden aanvaard.

De inscriptie van de ringen is als volgt:

2 - 4 - 8	mm	NB 66	AB01 -	100
2,3 - 2,5 - 5,4 - 10	mm	NB 66	AB01 -	100
2,9 - 4,5 - 6 - 12	mm	66 NB	AB01	100
3,5 - 7 - 14	mm	66 NB	AB01 -	100

Het is de bedoeling dat alle vogels zodanig geringd worden, dat de ring er bij de volwassen vogel niet meer af te krijgen is.

Onderstaande ringenlijst dient hiervoor als richtlijn.

2 mm:

Goudbuikjes, napoleons, oranjekaakjes, vuurvinkjes, St.-Helenafazantjes, teugelastrilden, tijgervinkjes, brillenvogeltjes, alle bastaarden uit bovengenoemde soorten onderling, alle soorten blauwfazantjes.

2,3 mm:

Aurora-, binzen-, druppel-, geschilderde, granaat-, kwartel-, melba-, patrijs-, ringel- en Wienerastrilden, blauwgrijs roodstaartje, grote en kleine Cuba-vink, Mozambiquesijs en edelzanger, zebra-vinken, ekstertjes, bronzemannetjes, loodbekjes, zilverbekjes, parelhalsamadine, muskaatvink, spitsstaart, masker, gould, ceres en alle papegaaiamadines, gordelgrasvink, staalvink, kapuzensijs en alle Amerikaanse sijensoorten, Mex. nonpareil. Alle bastaarden uit bovengenoemde soorten onderling.

2,5 mm:

Bandvink, roodkopamadine, bruinborst-, witborst- en gele rietvink, Japanse meeuw, diamantvink. Alle bastaarden uit de soorten genoemd bij 2,3 en 2,5 mm.

2,9 mm:

Alle zang- en kleurkanaries, alle wildzang (Europese vogels) en bastaarden uit kanarie $\times$ wildzang (Europese en bastaarden uit wildzang $\times$ wildzang), rode en grijze kroonvink, indigo-, regenboog-, saffraan-, en alariovink, tangara's (als rode, veelkleur, driekleur, enz.).

3,5 mm:

Rijstvogels, Japanse en zilveroornachttegaal, Schamlijster, bulbuls en Norwich, Yorkshire en Lancashire kanaries.

4 mm:

Alle grasparkieten, alle kardinalen (rode, roodkop-, roodkuif- en groene kardinaal). Alle kleine exotische duifjes (diamant-, Peru-, rots-, vredes-, zebra- en zwartmaskerduifjes), Chinese dwergkwartels en harlekijnkwartels, grijskop, pagode, glansspreeuw. Alle neophemasoorten (bourks-, turquoisine-, elegant-, splendidparkiet), dwergpapegaaitjes (o.a. blauwviegels, groenstuit- en sclaterdwergpapegaaitjes). Coromandelkwartel.

4,5 mm:

Alle soorten agaporniden (personata, fisherie, roselcollis, taranta, enz.).

5,4 mm:

Valkparkiet, pruimekop- en roodrugparkiet, Stanley rosella en parelhalsbandduif, Catharinaparkiet, Aymaraparkiet.

6 mm:

Dolksteekduif, Californische kuif- en Virginia-kwartel, rosella's, gr. Alexanderparkiet, muisparkiet, en princess of Wales parkiet, halsbandparkiet, goudvoorhoofdparkiet en bruinoorparkiet.

7 mm ringen:

Austr. kuif- en bronsvleugelduiven.

8 mm ringen:

Chukarpatrijzen.

10 mm ringen:

Carolina- en mandarijneenden, goudfazanten.

12 mm ringen:

Zilver-, bos-, Lady Amherst-, Nepal- en Swinhoe-fazant. Alle grotere fazanten kunnen geringd worden met de

14 mm ring:

Hieronder vallen: konings-, bruinoor- en blauwoorfazant.

Ussel

De

De Lelspreeuw

M. de Jong

De lelspreeuw (*Creatophora cinerea*) — vroeger *Rallus cinereus* en daarna *Creatophora carunculata* — wordt door sommige vogelhandelaren ook wel betiteld met lappenspreeuw, een letterlijke vertaling van het Duitse Lappenstar. Deze vogel heeft een enorm verspreidingsgebied, want men kan hem aantreffen in vrijwel geheel Afrika bezuiden de evenaar, het oostelijke deel van het Zwarte Werelddeel, noordelijk tot de Golf van Aden, alsmede een gedeelte van Zuid-west-Arabië.

Foto: Horst Müller

Buiten de broedtijd zijn de lelspreeuwen 'normale' vogels, waar niet veel bijzonders aan te zien is. Dan domineert de grijze kleur, die zich uitstrekt over vrijwel het gehele lichaam en het lichtst is op de stuit. De slag- en staartpennen zijn zwart met een fraaie groene glans, de grote en sommige van de kleine vleugeldekveren zijn wit. Aan weerszijden van de hals bevinden zich kale, zwarte strepen. Dit was het signalement van een mannetje. Bij het vrouwtje zijn de grote vleugeldekveren grotendeels zwart en is de stuit wit.

Als de broedtijd nadert ondergaat de kop van het heertje als het ware een metamorfose: de meeste veren van de kop verdwijnen en op de ontstane kale plekken beginnen van lieverlede zwarte en witte leilen te groeien, waaraan de vogel zijn naam dankt. Het vrij gelaten gedeelte van de achterkop en de huid achter en onder de ogen zijn geelachtig.

Hoewel de officiële Britse naam **Wattled starling** is, kennen de meeste Afrikaners hem beter als 'locust bird' ofwel 'sprinkhaanvogel'. Het hoofdvoedsel bestaat namelijk uit deze rechtvleugelige insecten, hoewel ook ander ongedierte en bessen en zaadjes niet worden versmaad. Aangezien de lelspreeuwen altijd opereren in zeer grote troepen en dan de zwermen schadelijke sprinkhanen achtervolgen, waar zij ook heen vliegen, kan men zich

wel indenken dat de vogels zoveel mogelijk worden beschermd. Aan vaste plaatsen zijn zij niet gebonden; strijkt een wolk sprinkhanen neer, dan vestigen zich ook de spreeuwen daar, breken de insecten op, dan vertrekken ook de spreeuwen en zetten de achternvolging voort. Zijn de sprinkhanen gearriveerd op een plaats waar zij zich gaan voortplanten, dan gaan daar ook de lelspreeuwen nestelen. Niet zelden gebeurt het dat de zwerm sprinkhanen zich te vroeg in beweging zet, nog voor de eieren van de spreeuwen zijn uitgebreed of de jongen uitgevlogen. De vogels laten dan hun nesten voor wat ze zijn en volgen opnieuw de 'springers'.

Zo nu en dan voeren de 'sprinkhaanvogels' dezelfde vlieg oefeningen uit zoals wij dat geregeld zien van onze 'spreeuwenwolven'. De rapste wendingen en zwenkingen worden feilloos uitgevoerd en het is steeds weer een wonder dat er geen botsing ontstaat.

Bij voorkeur nestelen de lelspreeuwen in doornig struikgewas. Is dit in voldoende mate aanwezig en kunnen de nesten op enige afstand van elkaar worden gebouwd, dan worden de wiegen overhuifd met een kap, op de manier zoals onze ekster pleegt te doen. Vaak is de ruimte echter beperkt en bevinden de nesten zich letterlijk 'op elkaars lip' en dient het tweede (bovenste) nest als 'dak' voor het er onder liggende. Zijn er geen doornige struiken genoeg, dan worden geschikte plekjes gezocht tussen de bodemvegetatie en ook worden wel gaten in de grond benut. De bouwstoffen bestaan uit fijne takjes, twijgjes en grashalmen. Er worden twee of drie, zelden één of twee meer, eitjes gelegd, die een mooie blauwe kleur hebben, veelal ongevekt maar soms voorzien van een paar donkere — bruin- of zwartachtige — vlekjes of puntjes, die het duidelijkst te zien zijn aan de stompe pool. Het broeden duurt circa twee weken en als de jongen eenmaal ter wereld zijn, worden ze onophoudelijk volgestopt met sprinkhaanlarven, die uiteraard volop voorradig zijn. Het kroost groeit als kool en vliegt uit na een dag of drieëntwintig tot zesentwintig. Zodra de broedtijd er op zit beginnen de 'kwabben' bij de mannetjes uit te drogen en krijgt de kop weer een normaal aanzien, als ik het zo eens uit mag drukken.

In tegenstelling tot de meeste andere spreeuwensoorten zijn de 'leldragers' zeer zwijgzaam; bij tijd en wijle uiten ze krassende en piepende fluittonen, terwijl ze tijdens het foerageren een schel getsjilp laten horen. (Vaak bevinden zich in hun gezelschap enige buffelpickers en glansspreeuwen die hun 'mondje' ook best weten te roeren!)

Slechts zelden ziet men deze interessante vogels in volière en naar verluidt werden ze vroeger meer ingevoerd dan de laatste tijd. In 1885 werden deze spreeuwen voor het eerst getoond in de Londense dierentuin; in 1887 waren er meerdere exemplaren in Berlijn, maar verder is er weinig bekend over het leven in gevangenschap. Of heeft misschien een lezer van 'Onze Vogels' ondervinding met deze vogels?

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

ZANGKANARIES VOOR DE TELEVISIE

Op zondag 11 augustus om 19.30 uur zal de N.C.R.V.-televisie aandacht besteden aan zangkanaries.

De opnamen hiervoor zijn gemaakt bij onze keurmeester M. v. Woëzik in Den Haag, die tevens het een en ander over zangkanaries zal vertellen.

AFGEVOERD WEGENS CONTRIBUTIESCHULD:

Mej. A. Koster, Catharinaland 115, Den Haag-20.
H. van Lammeren, v. Nuijfenstraat 3, Langeraar.
W. Tichelaar, Sloterweg 483, Badhoevedorp.

J. de Jong, Pampusstraat 19, Rijsenhout.

J. Mandemaker, 's Grevelsgerecht 1, Rijsenhout.

J. Habing, Holtwal 4, Gieten.

NIEUW ADRES KEURMEESTERS:

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen.

G. Dröge, van Hogendorplaan 40 b, Vlaardingen.

VOLGEBOKTE KEURMEESTERS:

G. Dröge, van Hogendorplaan 40 b, Vlaardingen.

VAN DIVERSE PLUIMAGE TIEN EEUWEN VOGELBOEKEN

De zomertentoonstelling in het Museum Meer-manno-Westreenianum is dit jaar gewijd aan tien eeuwen vogelboeken, aan welke tentoonstelling de toepasselijke naam is gegeven VAN DIVERSE PLUIMAGE. Ze is tot stand gekomen in samenwerking met de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen en de Koninklijke Bibliotheek van België te Brussel. De belangrijkste en fraaist geïllustreerde ornithologische werken uit de loop der eeuwen zijn voor de tentoonstelling bijeengebracht benevens een aantal originele tekeningen, ook van hedendaagse kunstenaars. Zo is een collectie ontstaan die het bewijs levert hoeveel schitterende, met de hand gekleurde exemplaren van vogelboeken en boeiende vogeltekeningen in de bibliotheken en musea van Nederland en België te vinden zijn.

De tentoonstelling duurt van 1 juni tot en met 17 augustus 1968.

Het museum is geopend van maandag tot en met zaterdag van 1 tot 5 uur.

Des zondags gesloten.

Toegang vrij.

BONDSPRIJZEN DISTRICTS- EN ONDERLINGE WEDSTRIJDEN

Voor de districtwedstrijden wordt wederom voor iedere hoofdgroep 1 bondskruis voor de kampioen ter beschikking gesteld.

Voorzover er in een hoofdgroep meer dan 1 groep is, wordt voor de eerste prijswinnaars van de meerdere groepen 1 bondsmidaille verstrekt. Dit wil zeggen dat als in een hoofdgroep bv. 7 groepen zijn ondergebracht, men 1 bondskruis krijgt voor de kampioen en nog 6 bondsmidailles voor de eerste prijswinnaars in de overige 6 groepen.

Voor de onderlinge wedstrijden wordt ongeacht het aantal ingezonden vogels 1 bondskruis beschikbaar gesteld. Geadviseerd wordt bij het vraagprogramma reeds aan te geven in welke hoofdgroep het bondskruis zal worden verspeeld. Daarnaast ontvangen de afdelingen 1 bondsmidaille voor de eerste 75 ingeschreven vogels en voorts 1 bondsmidaille voor iedere 75 vogels meer.

De bondsprijzen kunnen alleen gewonnen worden door E.K.-vogels van het laatste broedjaar met uitzondering voor de hoofdgroepen wildzang, grote parkieten, papegaaien en tropische vogels.

Afdelingen die voor hun onderlinge tentoonstelling in aanmerking wensen te komen voor opgemelde prijzen, moeten direct na de sluiting van de inschrijvingsdatum een opgave verstrekken aan het BONDSBUREAU van het aantal ingeschreven vogels. Voor het verkrijgen van de bondsprijzen voor de districtwedstrijden dient het aantal hoofdgroepen en het aantal groepen opgegeven te worden. Na ontvangst van deze opgaven zullen de bondsprijzen worden toegezonden.

Na de wedstrijd dient een uitslag of een catalogus ter controle van de juistheid van de gegevens te worden opgestuurd naar het bondsbureau.

In Memoriam

	in leven lid van de afd.
H. Oomen	Teteringen
J. Nooyen	Helmond
J. van der Veen	Baarn
J. Hermus	Moerdijk
H. Smid	Valthermond
W. de Neef	Klundert
J. Theunis	Beek en Donk
J. Nooyer	Helmond
G. de Wit	Leidschendam

NÚ OOK

WIMOFOK TOP 55 ROOD

en

WIMOKRACHT ROOD

Het voer voor alle rood factorige vogels
met zuivere canthaxantine

WIMOFOK TOP 55

Het opfokvoer met een extra toevoeging van de essentiële aminozuren, lysine en methionine. Het opfokvoer, dat de jonge vogels de kans geeft hun erfelijke aanleg wat grootte en vorm betreft volledig te benutten.

Wanneer U dit opfokvoer voor de eerste maal verstrekt moeten de vogels hier even aan wennen. Toevoegingen van wat geraspte wortel of appel of eventueel wat gekiemd zaad, doet het de vogels gemakkelijk leren eten.

DE WITTE MOLEN N.V.

MEEUWEN (N.BR.) - TELEFOON 04165-210-245

BASTAARDEN

In de dierentuin van Erfurt in Duitsland werden twee bijzondere bastaarden geboren. Een blauwgele ara man nestelde met een groenvleugel ara pop, hetgeen resulteerde in een jonge bastaard; een zeer bijzondere kruising, die hoogst zelden voorkomt.

Nog opvallender is het resultaat van het huwelijk tussen een man rosé kaketoë en een pop geelkuif kaketoë. De jonge vogel welke hieruit werd geboren heeft een grijze nek en rug, de kuif is eveneens grijs en de kop, hals en buik zijn vuilgeel van kleur.

Wij bieden U vrijblijvend aan: uit binnen- en buitenvolières

	f	p.p.		f	p.p.		f	p.st.
Napoliens	4,—		Zilvervleugelzebravinken	12,—		Mex kernbijters	22,50	
Zilverbekjes	4,—		Jap meeuwtjes	7,50		Mexicaanse sijjes	22,50	
Loodbekjes	4,—		Grijze rijstvogels	7,—		Mex zwartkoplijzen	22,50	
Bandvinken	4,50		Witte rijstvogels	30,—		Roodkuifkardinalen	17,50	
Ekstertjes	5,—		Kaneelpaapjes	20,—		Safravinken	15,—	
Vuurvinken	6,50		Witkeelpaapjes	20,—		Soldatenspreuwen	25,—	
Goudmussen	6,50		Zwartepaapjes	20,—		Roodborsttroupialen	20,—	
Blauwfazantjes	6,50		Indische nonpareils	20,—		Surinaamse glansmerels	15,—	
Oranjeaakjes	6,50		Grasparkieten diverse			Afrikaanse glansmerels	17,50	
Goudbuikjes	8,50		kleuren kleuren	7,—		Purper glansmerels	25,—	
Mozambiquesijjes	8,50		Deensbont, albine en			Bruinkop ortolanen	6,—	
Edelzangers	8,50		lutine parkieten	12,—		Chocoladekop ortolanen	12,50	
Staalvinken	6,—		Valkparkieten	32,50		Zwartkop ortolanen	12,—	
Dominicaïnwidas	10,—		Oranjevleugelparkieten	40,—		Kalabulbul	15,—	
Paradijswidas okleur	17,50		Muisparkieten	30,—		Roodoorbulbul	15,—	
Tijgervinken	5,—		Nandayaparkieten	55,—		Witoor bulbul	15,—	
Muskaatvinken	5,—		Halsbandparkieten	22,50		Oevermynahs	15,—	
Zwartkop en driekleurnonnen	6,50		Alexander parkieten	70,—		Herten mynahs	20,—	
Witkopnonnen	7,50		Blauwvleugel sperling parkieten			Pagodemerels	15,—	
Blauwgrijzeroodstaartjes	8,50		Derbyan parkieten	200,—		Grijskopmerels	15,—	
Aurorastrilde	15,—		Forstenlorries	100,—		Groenzwartkop papegaaien	75,—	
Roodkopmadines	17,50		Geelmantellorries	200,—		Geelvoorhoofd amazone		
Diamantduifjes	20,—		Agap personata	50,—		papegaaien	135,—	
Zwartmaskerduifjes	17,50		Agap roseicollis	35,—		Grijzeroodstaart papegaaien		
Zebra-duifjes	25,—		Zanzibar wevers	20,—		tam	175,—	
Peruduijjes	30,—		Druppel kwartels	20,—		Rode Kroonvinken	15,—	
Senegalduijjes	25,—		Witborstrallen	35,—		Boliviaanse Kardinaaltjes	15,—	
Staalvlekduifjes	25,—		Witte Jap. kwartels	40,—		Kleine geelkuifkakatoes	135,—	
Grondduif	45,—		Zilver Chinese kwartels	40,—		Witvleugel wide's	20,—	
Kaneelduijjes	25,—		Asmara parkieten	50,—		Geelstuit troupialen	40,—	
Lachduifjes	20,—					Geelkop Troupralen	20,—	
Chin dwergkwartels	10,—					Groene kardinalen	35,—	
Calf kuifkwartels	45,—					Gaelschoudertroupialen	20,—	
Grijze zebra vinken	6,50		Ekster Malna	25,—		Geelstuitbulbul	20,—	
Witte zebra vinken	8,—		Indigovinken okleur	17,50		Geelborst vinken	15,—	
Beige zebra vinken	7,—		Mex nonpareils op kleur	22,50		Geelborstkuifvinken	15,—	
Maskerzebravinken	10,—		Lazulivinken	22,50		Chinese putters	15,—	

Conditie: Niet franco, rembours. Minimum orders f 15,—, verpakking f 1,— per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeerd. Reclames binnen twee dagen. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags tot 4 uur.

"WIRIKA" ELSCHOTSEWEG 15, SCHIJNDEL. Tel. 04104-2355.

CAROTEEN SUPPLEMENT

Door Tovo caroteen supplement toe te voegen aan ons voeder „Tovo met caroteen”, verkrijgt U de frisse natuurlijke oranjerode kleur, die de spontane roodkwekers zo gaarne verlangen,mits de erfelijke roodfactoren aanwezig zijn en het

volledige kleurvolume ontwikkelt wordt.

DOSERING :

4 volle theelepels op een kilo Tovo met caroteen. De inhoud van een potje is voldoende voor 5 kg. voer.

V.V.R. VOGELVOEDERFABRIEK

Koningenslaan 106, Rijswijk (Z.-H.) Telefoon 070-883402. Postrekening: 179688.

„HARTEKREET“

Het stukje van de heer W. H. Hagting in „Onze Vogels“ 29ste jaargang no. 7 van juli, is mij uit het hart gegrepen.

Ik heb nl. zelf in een onofficieel schrijven aan de adviseur van de Ned. Ver. tot Bescherming van Vogels precies hetzelfde betoogd als de heer Hagting.

Niet alleen dat ik de Vereniging heb geadviseerd het werk van de boer eens goed na te gaan en betoogd, dat de Vogelbescherming zich met de voorgestelde maatregelen en zeker op deze gronden „belachelijk“ maakt, eveneens — net als de heer Hagting heb ik geschreven, dat Vogelbescherming zich beter kan bezighouden met de op dit moment werkelijk belangrijke zaken, met name de bestrijding van de chemische bestrijdingsmiddelen.

Natuurlijk, men heeft daar wel iets aan gedaan met als gevolg dat een drietal giften voor een bepaald doel en in een bepaalde tijd van 't jaar verboden zijn, maar de controle op zoiets ingewikkelds is uitermate moeilijk, zo niet onmogelijk. Men moet er véél meer aan doen in samenwerking met koolvogelhouders, hengelverenigingen, kampeerclubs, A.N.W.B., e.d. Slechts op een paar ondergeschikte punten ben ik het niet geheel met schr. eens, nl. waar hij over die „bestrijding der bestrijdingsmiddelen“ zegt: „Dat lijkt een zaak met meer kans van slagen“ (en ook van veel groter nut). Met het eerste gedeelte van de zin ben ik het niet geheel eens. Ik geloof nl. dat het uitermate moeilijk is — ook al liggen de bewijzen wat de schade aan de vogels betreft, voor het oprapen — om direct veel succes te oogsten. Iets anders is, dat door hieraan zeer veel te doen, de Vereniging zeker goodwill zal kweken en een groot aantal leden zal kunnen werven. De „hulpactie voor klevitten“ kweekt bij de meeste goede vogelbeschermers zelfs alleen maar bad-will, want, zo vragen zij zich af,

wanneer we met dergelijke dingen bij de Regering aankloppen, is een volgend keer de deur gesloten. Bovendien, zo heb ik ook in mijn brief betoogd, zullen vele mensen niets meer voor onze „nationale vogel“ over hebben, wanneer ze de eierzoeksport niet meer mogen beleven. Denk aan Friesland, waar onze beste weidevogelbeschermers leven!

Een ander punt is, dat de heer Hagting schrijft, dat het slepen en rollen in de eerste helft van april plaatsvindt. Hier in mijn omgeving geschiedt dit herhaaldelijk nog later en daarbij wordt geen ei gespaard. De goedwillende boeren zeggen echter dat het net zo goed in maart kan gebeuren.

Met wat de heer Hagting schrijft over het broeden in de sneeuw ben ik het weer volkomen eens. Ook ik heb dit herhaaldelijk kunnen constateren. Het eierzoeken kan niets geen kwaad, mits men zich aan de „open tijd“ houdt. Maar de boeren moeten er via hun organen op gewezen worden, dat sleepeggen, rollen, e.d. in maart dienen te geschieden! En, Vogelbescherming, buig U over de chemische bestrijdingsmiddelen; pas dan kunnen wij U als leden weer hoogschatten!

Secretaris Vogelwacht Utrecht:

A. J. H. Baron van Lynden.

SPEK UW CLUBKAS!

BEDRUKT: 500 stuks f 160.—
1000 stuks f 300.—

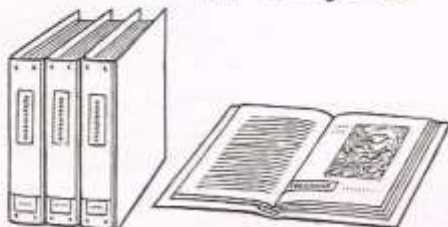
VAN LIESHOUT ZONEN

POSTBUS 2 SINT-OEDENRODE

● SPECIALE AANBIEDING ●

EEN COMPLETE (OUDE) JAARGANG VAN VOGELREVUE MET BAND VOOR:

f. 12,50

In beperkt aantal zijn de verschenen nummers nog verkrijgbaar à f 0,90 per stuk.

Verzamelband met naaldmechaniek, waar elk nummer door u zelf kan worden opgeborgen, zonder bindkosten à f 3,—.

Bestelling kan geschieden door vooruitbetaling, met vermelding van het verlangde, op postgiro 190444 ten name van Drukkerij Steens NV, postbus 59, Schiedam

VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN GOOR

Ekstertjes	4,50 ppr
Muskaatvinken	4,50 ppr
Mex. Goudvink	18,— pst
Gordelgrasvinken	30,— ppr
Diamantvinken	45,— ppr
Alario vinken	25,— ppr
Bandvinken	4,50 ppr
Regenboogvinken	20,— pst
Staalvinken	6,— ppr
Groene Tjgervinken	25,— ppr
Tjgervinkjes	5,— ppr
Witkopnonnen	6,— ppr
Driekleurnonnen	6,— ppr
Zwartkopnonnen	6,— ppr
Doodkop Nonnen	7,50 ppr
Abb. Geelbuik astrilde	12,50 ppr
Ceres Astrilde	35,— ppr
Rode Druppelastride	60,— ppr
Binzenastrilde	30,— ppr
Purper Astrilde	80,— ppr
Melba Astrilden	40,— ppr
Aurora Astrilde	20,— ppr
Spitsstaart amadines	30,— ppr
Masker amadines	70,— ppr
Roodkopamadines	20,— ppr
Grasparkieten	7,50 ppr
Muis parkieten	30,— ppr
Halsband parkieten	18,— ppr
Valk parkieten	30,— ppr
Aymara parkiet	47,50 ppr
Goud voorhoofdsparkieten	57,50 ppr
Agapornis Personata	47,50 ppr
Agapornis Fischeri	45,— ppr
Agapornis Taranta	32,50 ppr
Agapornis Roseicollis	30,— ppr
Arg. Wilde Kanarie	25,— ppr
Kanarie mannen v.a.	12,50 pst
Diamantduifjes	20,— ppr
Zebra-duifjes	22,50 ppr
Rotsduifjes	22,50 ppr
St. Helena-fazantjes	15,— ppr
Blauwfazantjes	7,50 ppr
Angola Blauwfazantjes	15,— ppr
Roodkuif Kardinalen	16,50 pst
Groene kardinalen	32,50 pst
Japane Kwartels	15,— ppr
Zilverdwerkwartels	35,— ppr
Witte kwartels	40,— ppr
China dwergkwartels	10,— ppr
Grenadier Wever	12,50 ppr
Dottergele Wever	8,— ppr
Middel Beo's	57,50 pst
Tamme Papegaai	135,— pst
Papegaai (niet tam)	75,— pst
Himalaya sijsjes	25,— ppr
Mozambiquesijsjes	8,— ppr
Japane Meeuwjes	5,— ppr
Edelzangers	8,— ppr
Napoleons	3,50 ppr
Blauwgrijze Roodstaartjes	8,— ppr
Grijze Rijstvogels	6,— ppr
Oranjekaakjes	6,— ppr
Roodkop Gould	6,— ppr
Mex. Nonpareil	75,— ppr
Goudvoorhoofd Bladvogel	45,— ppr
Geelstuit Edelzanger	37,50 pst
Goudmussen	10,— pst
Blauwe Honingzuiger	5,— ppr
Witte Rijstvogel	50,— ppr
Bruinkop Ortolan	30,— ppr
Blauw Bisschop	4,50 pst
Geelkop Troplaat	22,50 pst
Dominhaan wids's	17,50 pst
1 paar Napoleons	12,50 ppr
1 paar Oranjekaakjes	
1 paar Blauwfazantjes	
1 paar Ekstertjes	
1 paar Tjgervinkjes	

vanaf samen f 21,—

*'s Maandags gesloten. *'s Zondags van 9—2 u. geopend.
Verzendingen onder rembours.

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

KLEINE ADVERTENTIES

AUSTRALISCHE PARKIETEN

Verzorging en kweek in Europa. Dr. H. D. Groen. Tweede, herziene en vergrote uitgave. Privé editie. Niet in de boekhandel. Verzending geschiedt franco na overmaking van f 31,50 per postwissel of giro aan: Dr. H. D. Groen, Rijkstr.weg 252, Haren (Gr.) Giro 833045

Bouw zelf een degelijke geheel metalen VOGELVREUGD BUITENVOLIÈRE

Uit ijzeren of aluminium buis 20 mm vierkant. Zéér groot aantal maten en modellen. Ook eigen ontwerp is zonder meer mogelijk. Vraagt folder.

S.v.p. postzegel voor toezending insluiten.
REFLECTA, Straalseweg 389, VENLO.

Vionate

een product van SQUIBB
voor kerngezonde vogels

21

vitaminen en mineralen
in de juiste
wetenschappelijke verhouding

Op het etiket van elke verpakking van „VIONATE” staat exact aangegeven in welke verhoudingen bovenvermelde ingrediënten in „VIONATE” aanwezig zijn. De „gegarandeerde analyse” is Uw waarborg dat U ook inderdaad krijgt waar U voor betaalt!

Verkrijgbaar in elke goede speciaalzaak

Alleenverkoop voor de Benelux:

Firma J. Rustwat Exercitiestraat 6
Rotterdam - Telefoon 010 - 11 38 00

H.H. Sportfokkers!

Er is maar één Kunstkloek.

Een Natuur- en Viakbroeder met hoge uitkomsten.

Voor alle soorten eieren en oningewikkeld, 220 volt. Met volledige handleiding en volle garantie. Capaciteit: 48 eieren. Compleet maar f 85,—.

Vraagt U heden nog vrijbl. inlichtingen.
A. M. Kokke, Groesbeek, Bredeweg 30,
Telefoon 08891 - 16 32.

"ANIMALI"

Internationaal Vogel- en Apengark
Postbus 291 - EINDHOVEN
Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257
Algemene Bank Nederland n.v.

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan:
(verzending niet franco, verpakking f 1,50,
minimum orders f 15,—, levende aankomst
gegarandeerd).

SPECIALE AANBIEDING:

1e collectie:

1 p oranjeaakjes, 1 p blauwfaazantjes, 1 p blauw-
grijze roodstaartjes, 1 p goudmussen, 1 p bandvinken,
tezamen / 27,50

2e collectie:

1 p napoleonnetjes, 1 p bandvinken, 1 p muskaat-
vinken, 1 p zilverbekjes, 1 p 3 kleurennonnen, te-
zamen / 20,—

Jonge man Kanarie f 11,— p st, bij 5 st	/ 10,— p st
Jonge pop Kanarie f 5,50 p st, bij 10 st	5,— p st
Roodkopgoudamadines	80,— p p
Blauwe honingzuigers, buitenvolière	100,— p p
Napoleonnetjes f 4,— p p; bij 10 paar	3,50 p p
Zilverbekjes 3,50 p p, bij 10 paar	3,— p p
Malabarfaazantjes	4,— p p
Gekleurde malabarfaazantjes	5,— p p
Bandvinken 4,50 p p, bij 10 paar	4,— p p
Eksterjes 4,50 p p, bij 10 paar	4,— p p
Vuurvinken 6,— p p, bij 10 paar	5,50 p p
Blauwfaazantjes 6,50 p p, bij 10 jaar	6,— p p
Oranjeaakjes 6,50 p p, bij 10 paar	6,— p p
Goudbuikjes f 8,— p p, bij 10 paar	7,50 p p
Mozambiqueuittjes 8,— p p, bij 10 paar	7,50 p p
Edelzangers 8,— p p, bij 10 paar	7,50 p p
Blauwgrjze Roodstaartjes 8,— p p, bij 10 paar	7,50 p p
Goudmussen	6,— p p
3 Kleurennonnen	6,50 p p
Witkopnonnen	8,— p p
Bronzemannetjes	10,— p p
Brillenvogeltjes, zeer mooi	25,— p p
Strepenpaapjes	15,— p st
Staalvinken 6,— p p, bij 10 paar	5,50 p p
Grote Gele Mexicaanse Kernbijters	25,— p st
Mex. Zwartkopkernbijters	25,— p st
Halsband Ammervinken	17,50 p st
Rosevinken	10,— p st
Muskaatvinken 5,— p p, bij 10 paar	4,— p p
Tijgervinken 5,— p p, bij 10 paar	4,— p p
Groene tijgervinken	25,— p p
Indigovinken	15,— p st
Mexicaanse Veekleurenvinken	27,50 p st
Mexicaanse Nonpareils	22,50 p st
Lauchgrüne Papagei-amadines	20,— p p
Grijze Rijstvogels 6,50 p p, bij 10 paar	5,50 p p
Witte Rijstvogels	32,50 p p
Roodoor Bulbuls	16,50 p st
Kala Bulbuls	15,— p st
Roodkui Kardinalen	17,50 p st
Mantelkardinalen	17,50 p st
Saffraanvinken	15,— p st
Purper Glanspreeuwen	18,— p st
Zuidamerikaanse Glanspreeuwen	15,— p st
Driekleur Glanspreeuwen	40,— p st
Geelnavel Perduifjes	30,— p p
Kleine Staalvlek Perduifjes	25,— p p
Carolinaduiven	70,— p p
Zwartmaskerduifjes	15,— p p
Afrikaanse Staalvlekduifjes	30,— p p
Geelopperduifjes	35,— p p
Senegalduiven	30,— p p
Japanse Meeuwjes 8,— p p, bij 10 paar	6,— p p
Zebraavinken, wit 10,— p p, bij 5 jaar	8,— p p
Zebraavinken, grijs 7,— p p, bij 10 paar	6,— p p
Zebraavinken, bruin 8,— p p, bij 10 paar	7,— p p
Zebraavinken, masker	13,— p p
Zebraavinken, zilvervleugel	14,— p p
Geelschouderwida's	20,— p st
Paradijswida's	wachtende
Blauwe Bisschoppen	35,— p st
Zwartkop Kernbijters	35,— p st
Halsbandparkieten 20,— p p, bij 5 paar	18,— p p
Geelbonte Halsbandparkieten	250,— p p
Blauwfactorige Halsbandparkieten	prijs op aanvr.
St. Thomasparkieten	40,— p p

Rose Borstbaardparkieten	65,— p p
Agapornis Taranta	35,— p p
Agapornis Personata	55,— p p
Agapornis Roseicollis	35,— p p
Grasparkieten	8,50 p p
Deense bonte Lutino- en Albino parkieten	14,— p p
Violetparkieten	18,— p p
Regenboogparkieten	25,— p p
Geelmantelloeries	300,— p p
Rode Lorries	prijs op aanvr.
Vrouwenlorries	prijs op aanvr.
Purperneklorries	prijs op aanvr.
Fortlorries	125,— p p
Pruimekopparkieten 40,— p p, bij 5 paar	35,— p p
Derbyan Parkieten	350,— p p
Roodrugparkieten	120,— p p
Bourkparkieten	120,— p p
Torquoisines	prijs op aanvr.
Grote Patagonische Parkieten	350,— p p
Valkparkieten	45,— p p
Goudvoorhoofdparkieten	60,— p p
Blauwvleugelparkieten	35,— p p
Vuurvleugelparkieten	60,— p p
Geelvleugelparkieten	27,50 p p
Sperlingdwerppapegaaitjes	35,— p p
Roodkopparkieten	80,— p p
Grote Alexander Parkieten	70,— p p
Nandaya Parkieten	65,— p p
Pracht Rosella's	prijs op aanvr.
Witborsticadwerppapegaaitjes	prijs op aanvraag
Geelnavel Kitta's	85,— p st
Witkuiugaalen	40,— p st
Mexicaanse Langstaart Czaien	200,— p st
Witwang Touraco's	200,— p st
Roodkui Touraco's	250,— p st
Livingstone Touraco's	prijs op aanvr.
Zwavelborstboekans	op aanvr.
Plantanavel bergboekans	prijs op aanvr.
Dubbele Geelkop Amazones, Mexico	150,— p st
Roodkop Amazones, Mexico	135,— p st
Geelvoorhoofd Amazones	135,— p st
Grijze Roodstaart Papegaaien, tam.	150,— p st
met garantie op spreken bij 3 stuks	140 p st
Grijze Roodstaart Papegaaien, handtam,	180,— p st
met garantie op spreken	
Edelpapegaaien	prijs op aanvr.
Kleine Geelkui Kakatoes	125,— p st
Molukken Kakatoes	prijs op aanvr.
Groenvleugel Ara's	225,— p st
Geelblauwe Ara's	225,— p st
Rode Geelvleugel Ara's	25,— p st
Grote Java Beo's, sprekend	250,— p st
Middelbeo's	70,— p st
Kleine Geelkop Beo's	35,— p st
Oevermayna's, Hertenmayna's	15,— p st
Geelkop Troupialen	18,— p st
Kuifortolanen	9,— p st
Meerblauwe Palmtangara's	40,— p st
Violepalmtangara's	40,— p st
Zwarte Geelrugpalmtangara's, zeer mooi	55,— p st
Chinese Dwerkwartels	14,— p p
bij 5 paar	11,— p p
Chinese Dwerkwartels, hennen	11,— p st
Zilver Chinese Dwerkwartels	50,— p p
bij 5 paar	45,— p p
Rode Boskwartels 20,— p p, bij 5 paar	18,— p p
Zwarte Francolines	75,— p p
Witte Chinese Regenkwartels	60,— p p
Diamantduiven 22,50 p p, bij 5 paar	20,— p p
Australische Kuifduiven	75,— p p
Fairy Bluebirds	prijs op aanvr.
Spitsstaart Amadinen 35,— p p, bij 5 paar	30,— p p
Gordelgravvinken	40,— p p

VERDER AAN TE BIJEN:

Mooie kleine Capucijn Aapjes	150,— p st
Mooie kleine Eekhoorn Aapjes	95,— p st
Kleine groene Meerkatten	130,— p st
Kleine Rhesus Aapjes	175,— p st
Blauwe Pauwen — Witte Pauwen — Edwardfaazant, haan — Gele Goudfaazanten — Zilver Bostfaazanten — Goudfaazanten — Lady Amherst Faazanten — Zilver- faazanten — Blauwe Oorfaazanten — Elliotfaazanten — Glansfaazanten.	
Kroonkranen — Jufferkranen — Saruskranen.	
Smient eenden — Pijlstaart eenden — Wintertalingen — Zomertalingen — Casarca eenden — Grote Purper- rallen — Witte Zwanen — Zwarte Zwanen — Nijl- ganzen en Pool- of Sneeuwganzen.	

Ussel

De